

1 (3)
KS20160729

2016-04-07

Tjänsteskrivelse

Dnr KS 14/130

Kontor

Kommunstyrelsens
kontor

Handläggare

Johan Ljöstad
08-523 016 26
johan.ljostad@sodertalje.se

Kultur och fritids
kontoret

Anders Siljelöf
08-523 028 62
anders.siljelof@sodertalje.se

Produktionsstart Stall – Järna kommunalnämnd

Sammanfattning av ärendet

Telge Fastigheter AB har uppdragits att upphandla en stallbyggnation i enlighet med tidigare beslutsunderlag. Upphandlingen har skett på den öppna marknaden efter kravspecifikationer framarbetade i samråd med Järna Ridklubb samt Telge fastigheter AB och kommunförvaltningen.

Förfrågningsunderlaget formulerades genom en grundfråga samt åtta optioner enligt bilaga "Optionsförteckning". Det har inkommit fyra anbud vilka har utvärderats av Telge Inköp AB och Telge Fastigheter AB. Efter utvärdering, enligt principen lägsta pris, och valda optioner uppgår kommunens investeringsbehov till 19,6 mkr.

Kommunförvaltningen föreslår kommunstyrelsen produktionsstart vid en investering om 19,1 mkr samt rivning av befintligt stall uppgående till 525 tkr. Vid beslut i kommunstyrelsen kan stallet tas i drift av Järna Ridklubb med start årsskiftet 2016/2017.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse "Produktionsstart Stall – Järna kommunalnämnd" daterad 2016-04-07
- Tjänsteskrivelse "Översyn av Södertälje kommuns ekonomiska stöd till föreningar med ridskola" daterad 2015-10-19, inkl. bilagor.
- Tjänsteskrivelse "Ridsportens förutsättningar i Södertälje kommun" daterad 2014-09-03 inkl. bilagor.
- Optionsförteckning daterad 2015-11-20
- Telge Fastigheter AB Offert Stall - Billsta daterat 2016-04-08

Ärendet

2014 uppdrog kommunstyrelsen stadsdirektören att *”utreda de kommunalekonomiskt långsiktigt bästa alternativen för uppförande och drift av ett nytt stall vid Järna ridklubbs stall i Billsta...”*

Vidare uppdrogs stadsdirektören att *”se över ridsportens förutsättningar inom kommunen och hur stödet till denna verksamhet bör utvecklas...”*

Ovan nämnda uppdrag redovisas och har tidigare beslutats under 2015 i enlighet med bilagt beslutsunderlag. I enlighet med tidigare fattade beslut av kommunstyrelsen återfinns en investering för stall i Järna i innevarande mål och budget.

Initialt undersöktes möjligheterna att innefatta projektet i ett standardiserat förfarande med strategisk partnering. Men efter en marknadsgenomgång konstaterade Telge Fastigheter AB att det finns en marknad av specialister inom denna typ av byggnation. En upphandling på den öppna marknaden med fri konkurrens bedömdes vara den mest ekonomiska lösningen istället för att Telge Fastigheter AB bygger inom ramen för befintliga avtal, med aktörer utan tidigare erfarenhet av denna typ av byggnad. En så kallad ”stallspecialiserad konsult” direktupphandlades för att upprätta rambeskrivningar tillsammans med ridklubben. Därefter formulerades kravspecifikationen med en grundfråga samt åtta optioner.

Kravspecifikation har utarbetats gemensamt med ridklubben och Telge Fastigheter AB. Genom detta säkerställer kommunförvaltningen att byggnationen uppfyller såväl ridklubbens behov som Telge fastigheter AB:s behov som långsiktigt fastighetsägare. Detta borgar för en god driftsekonomi över tid.

Upphandlingen och utvärderingen utfördes av Telge Inköp AB och det inkom fyra anbud. Utvärderingen skedde enligt principen lägsta pris. Skillnaden mellan högst offererade anbud och det lägsta uppgick till ca 6 mkr varav det näst billigaste anbudet var ca 2,5 mkr dyrare. Kommunförvaltningen konstaterar dock att samtliga anbud överstiger tidigare bedömd kostnad om 15 mkr.

För att minska kommunens investering har kommunförvaltningen fört diskussioner med Järna Ridklubb om optionerna. Genom att ridklubben tar ett större ansvar för att själva finansiera merparten av optionerna minskar kommunens investering med ca 2,7 mkr. Bland optionerna som ridklubben ansvarar för kan nämnas; boxar, vitvaror samt markarbeten.

Vinnande anbudsgivare har, efter reducering av optioner som ridklubben accepterat ansvar för, offererat 19,6 mkr. Av anbudssumman är 19,1 mkr investeringar som belastar hyressättningen och 525 tkr avser rivning av befintligt stall. De 525 tkr faktureras som en engångskostnad enligt K3-regelverket (redovisningsregelverk). Anbudet uppfyller samtliga skall-krav och tillgodoser en god arbetsmiljö för besökare och personal. Konstruktionen innehåller en betongsockel vilket var prioriterat av ridklubben samt att det är att föredra ur ett hållbarhetsperspektiv.

Betongkonstruktionen förlänger byggnadens livslängd och minskar underhållskostnaderna. Kommunförvaltningen bedömer att upphandlingen säkerställt en korrekt prisnivå i förhållande rådande marknadsförhållanden samt aktuell kravformulering.

Vid en omformulerad upphandling måste kravnivån minskas och driftsstarten förskjutas åtminstone ett år, vidare påverkar det kostnaderna ur ett livscykelperspektiv. Kommunförvaltningen föreslår produktionsstart vid en investering om maximalt 19,1 mkr exklusive rivning av befintligt stall uppgående till 525 tkr.

Ekonomiska konsekvenser och finansiering

Produktionsstart innebär en ökad investering om maximalt 4,1 mkr jämfört med Mål och budget 2016-2018. Detta vid en total investering om 19,1 mkr. Utöver detta tillkommer en engångskostnad för rivning av befintligt stall uppgående till 525 tkr. Ökade driftskostnader samt engångskostnad finansieras av det centrala anslaget för lokalkompensation. Hela anläggningens årliga driftskostnader uppgår totalt till 1 700 000 kr/år. Fördelning av föreningsbidrag samt kostnader regleras enligt tidigare beslut där Södertälje kommun endast stödjer barn och ungdomsverksamhet.

Förvaltningens förslag till Järna kommunalnämnd

- Tillstyrka produktionsstart ”Stall i Järna kommunalnämnd”

Förvaltningens förslag till kommunstyrelsen

- Besluta produktionsstart ”Stall i Järna kommunalnämnd”

Camilla Broo
Tf. Stadsdirektör

Staffan Jonsson
Kultur och fritidschef

TJÄNSTESKRIVELSE

2015-10-19

Kommunstyrelsens kontor
Kultur- och fritidskontoret

Kommunstyrelsens
Kultur- och fritidsnämnden

Översyn av Södertälje kommuns ekonomiska stöd till föreningar med ridskola

Dnr: KS 14/130, KFN 15/55

Sammanfattning av ärendet

Kultur och fritidskontoret har uppdragit åt Kultura att genomföra en översyn av nuläget samt ge förslag till ny modell för bidragsgivningen inom ridsporten. Modellen innebär att ett anläggningsbidrag skall motsvara fastighetskostnaden som om kommunen ägt anläggningen och avseende barn och ungdomsverksamheten.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse 2015-10-19
- Översyn av ridsportverksamheten i Södertälje 2014-09-03
- Översyn av Södertälje kommuns ekonomiska stöd till föreningar med ridskola 2015-08-19

Ärendet

I september 2014 redovisade förvaltningen till kommunstyrelsen utredning "Översyn av ridsportsverksamheten i Södertälje kommun". Utifrån denna utredning beslutade kommunstyrelsen om medel till Järna Ridklubbs anläggning och uppdrag samtidigt åt kultur- och fritidskontoret att se över det ekonomiska stödet till föreningar med ridskola.

Fördelningen av bidragen ska ske på ett likvärdigt och transparent sätt utifrån kriterier som långsiktigt främjar ridskoleverksamhetens utveckling, kvalitet samt tillgänglighet.

Bidragsöversynens utgångspunkt är att idrotter med föreningsdrivna anläggningar och en verksamhet öppen för allmänheten, skall ges samma lokalförutsättningar som idrotter med tillgång till kommunala anläggningar, såsom fotboll och ishockey. Detta innebär att ett anläggningsbidrag skall motsvara fastighetskostnaden som om kommunen ägt anläggningen, med utgångspunkt från befintlig gränsdragningslista, avseende barn och ungdomsverksamheten.

Förvaltningen bedömer att barn och ungdomar som väljer ridning ska ha samma lokalförutsättningar som andra fritids- och idrottsverksamheter. Det vill säga att deltagaravgifterna primärt ska finansiera verksamhetens direkta kostnader såsom hästar, utrustning, personal med mera.

Utredningen framhäver att skillnaden i kommunens nuvarande driftsbidrag till föreningarna är betydande och detta tydliggör behovet av nya bidragsregler. Modellen ska främja ridskolornas verksamhet i linje med Södertälje kommuns politik och kunna tillämpas på ett likvärdigt och

transparent sätt för samtliga ridklubbar med ridskola. Dock med reservation beträffande verksamhetens lokalisering och befolkningsunderlag.

Förvaltningen föreslår att ridklubbarna enligt tabell nedan omfattas av anläggningsstödet. Förändrad bidragsmodell innebär preliminärt följande fördelning under 2016- 2018.

Förening	Bidrag 2015	Bidrag 2016	Bidrag 2017	Bidrag 2018
Södertälje ridklubb	1 500 000	1 414 000	1 242 000	1 156 000
Hölö ridklubb	150 000	180 000	239 000	269 000
Ekbackens ryttarförening	0	72 000	216 000	287 000
Järna ridklubb	260 000	109 000	Enligt senare uppg.	Enligt senare uppg.

Tabellen som redovisas ovan skall ses som ett exempel på hur bidragen slår med de nya principerna, exakt fördelning beslutas vid de årliga föreningsdialogerna. Under arbetet har förvaltningen vid två tillfällen stämt av utredning och dess förslag till åtgärder med berörda föreningar, vilka i sak ställer sig positiva till föreslagen bidragsmodell.

Södertälje ridklubb är den största anläggning i Södertälje. Anläggningen har bäst förutsättningar att arrangera såväl stora nationella som lokala tävlingar. En anläggning av detta slag är av stor betydelse för samtliga ridklubbars förutsättningar att utvecklas i Södertälje. För att Södertälje ridklubb skall kunna bära de extra kostnader som det innebär att vara en tävlingsarena föreslås att Södertälje ridklubb ges ett årligt extrastöd motsvarande 50 % av föreningens anläggningsstöd. Detta för att säkerställa Södertälje kommuns behov av tävlingsarena inom ridsporten.

Efter att modellen är fullt ut implementerad kommer kommunen endast stödja den del av anläggningen som syftar till barn och ungdomsverksamhet, således ej privatstallade hästar. Modellen innebär att anläggningsstödet baseras på de faktiska kostnaderna för anläggningen i förhållande till antalet ridskolehästar. Från 2017 kommer förvaltningen väga in omfattningen av andelen vuxna i ridskolan.

Bidragsmodellen får fullt utslag 2018, fram till dess sker en årlig nertrappning respektive upptrappning av bidraget. Detta möjliggör för föreningarna att anpassa sin verksamhet till nya förutsättningar. Under 2018 kommer förvaltningen tillsammans med ridklubbarna identifiera antalet ”uppsittningar” som skall uppnås för att erhålla fullt anläggningsbidrag.

Observera att Järna ridklubbs anläggning övergår till kommunalt ägande under 2016 där anläggningsbidrag erhålls efter samma modell som för övriga ridanläggningar i förslaget. Detta i enlighet med ärendet tjänsteskrivelse daterad 2014-09-03 dnr 14/130.

Den genomförda översynen föreslår att Förening och anläggning går vidare med den tidigare översynens förslag och utarbetar en samlad utvecklingsplan för ridsportens anläggnings- och investeringsbehov för en period om 1-5 år som kan presenteras 2016. Ridklubbarna har ofta en aktiv ungdomsverksamhet. Idag finns även vid större anläggningar med lämpliga lokaler, kommunalt anställda och externt finansierade fritidsledartjänster.

Fritidsledarens roll är att ta emot barnen efter skolan, laga mellanmål, ge läxhjälp och arrangera aktiviteter tillsammans med klubbens ungdomar.

Denna översyn föreslår att behovet av fritidsverksamhet och mötesplatser för framförallt unga tjejer vid de större ridskolorna ses över i samverkan mellan Förening och anläggning, Ung Fritid, skolan och de ridklubbar där behoven är störst.

Ekonomiska konsekvenser och finansiering

Modellen innebär endast en omfördelning av nuvarande föreningsbidrag inom ridsporten, och således kostnadsneutral i förhållande till 2015 års nivåer.

Förvaltningens förslag till kultur- och fritidsnämnden:

- Att tillstyrka förvaltningens förslag till riktlinjer för anläggningsstöd.
- Att kultur- och fritidskontoret ges i uppdrag att i samråd med företrädare för ridsportdistriktet och föreningarna gå vidare med den tidigare översynens förslag, och utarbetar en samlad utvecklingsplan för ridsportens anläggnings- och investeringsbehov för en period om 1-5 år.

Att tillstyrka att kultur och fritidskontoret ges i uppdrag att tillsammans med utbildningskontoret undersöka möjligheterna att förlägga delar av barnomsorgsverksamheten vid lämpliga ridanläggningar.

Förvaltningens förslag till kommunstyrelsen:

- Att godkänna förvaltningens förslag till riktlinjer för anläggningsstöd.
- Att uppdra åt kultur och fritidskontoret och utbildningskontoret att pröva möjligheterna att förlägga fritidsverksamhet till lämpliga ridanläggningar.

Martin Andrae

Stadsdirektör

Staffan Jonsson

Kultur- och fritidschef

Handläggare: Anders Siljelöf/Johan Ljöstad
Kultur och fritidskontoret/Kommunstyrelsens kontor
E-post: anders.siljelof@sodertalje.se/ johan.ljostad@sodertalje.se

Beslutet skickas till

Kultur- och fritidskontoret - Anläggningsenheten
Södertälje ridklubb
Hölö ridklubb
Ekbackens ryttarförening
Järna ridklubb
Akten

Översyn av ridsportverksamheten i Södertälje kommun

Slutrapport 2014-09-03

Inledning

Bakgrund och uppdrag

Kommunstyrelsen i Södertälje kommun har givit Stadsdirektören i uppdrag att utreda det kommunalekonomiskt långsiktigt bästa alternativet för uppförande och drift av ett nytt stall vid Järna ridklubbs anläggning i Billsta.

Kommunstyrelsen har även givit Stadsdirektören i uppdrag att se över ridsportens förutsättningar inom kommunen och hur stödet till denna verksamhet bör utvecklas. Detta vad avser både ansvaret för den fysiska utrustningen och hur föreningsstödet till ridklubbarna kan utformas på ett transparent och långsiktigt hållbart sätt.

Delar av uppdraget har gått till Ulf Wilken och omfattat en kartläggning av:

- befintliga ridskoleanläggningar och deras standard
- omfattningen av respektive ridskolas verksamhet
- hur de olika verksamheterna är organiserade
- skillnaden vad gäller ekonomiskt kommunalt stöd till olika verksamheter
- behovet av utrustning av befintliga anläggningar
- det framtida behovet av ridanläggningar inom kommunen avsedda för allmännyttig verksamhet
- styrmedel för att säkerställa en bra ridklubb- och ridskoleverksamhet i kommunen

Metodik

Översynen har gjorts genom:

- faktainhämtning från ansvariga personer inom kommunens förvaltning
- inläsning av relevant referensmaterial
- besök på angivna anläggningar med intervjuer med av kommunen uppgivna kontaktpersoner
- genomgång av LOK-stöd
- intervjuer med ett urval föreningsledare angående ridföreningarnas verksamheter.
- besök och intervju med Stockholms Läns Ridsportförbund

En försvårande omständighet för rapportens upprättande har varit att uppföljningen skett under den del av året då ridskolorna har sommaruppehåll

Rapportens innehåll

Utredarens kommentar	5
Södertälje kommuns totala engagemang i ridsporten	6
Hästen i Sverige	6
Ridsportens organisation	7
Den svenska ridskolan	7
Ridskolorna i Södertälje	8
Ridning Sveriges näst största fritidsaktivitet efter fotboll	8
Ridskolan kontra annan idrotts och fritidsverksamhet	8
Driftsformer för ridskolor	9
Ridklubbar i Södertälje kommun	10
Lösdrift vid ridskolor med reguljär verksamhet	16
Sammanfattande intryck av ridskolorna i kommunen samt det kommunala stödet	17
Ridskoleverksamhet – medlemsuppstallade hästar	18
Utredarens förslag i stort	19
Besöksprotokoll	20

Utredarens kommentar

Kommunstyrelsens uppdrag om utredning av ridsportens förutsättningar inom Södertälje kommun synes främst ha initierats genom Järna Ridklubbs akuta behov av ett nytt stall. Förslag har förelegat att beslut om en nybyggnad i Billsta skulle tas innan en översyn gjordes av den övriga ridsporten i kommunen.

Ett tidigare lagd beslut i denna fråga hade i sig varit fullt befogad med tanke på under vilka förhållanden Järna Ridklubb bedriver sin verksamhet.

Kommunledningen har valt att först göra en översyn av ridsportens totala förutsättningar inom kommunen.

Beträffande nybyggnation åt Järna Ridklubb, Billsta har kommunstyrelsens kontor upprättat ett PM (Dnr KS 14/130). Detta PM är väl underbyggt och utredaren ställer sig i allt väsentligt bakom framförda slutsatser, med innebörden att kommunen bör uppföra och äga de nya fastigheterna i Billsta genom sitt fastighetsbolag.

Ojämn medelstildelning

Utredaren har för sin genomgång fått ta del av avtal beträffande kommunalt stöd upprättade mellan Södertälje kommun och de föreningar utredningen omfattar. Där framgår att föreningsstödet varierar mellan 150 tkr och 1,5 mkr samt att vissa smärre justeringar skett det senaste året.

Det kan anses vara praxis i landet att kommuner stödjer ridklubbar som bedriver ridskoleverksamhet för barn och ungdomar och att detta ses som en allmännyttig verksamhet. I Södertäljes fall finner utredaren påtagliga skillnader i medelstildelning mellan verksamheter av ungefär samma storleksordning. Till detta kommer att någon förening har tillgång till fritidsledare samt möjlighet att ta emot daglig verksamhet.

(Jämförelser i denna rapport är gjorda i förhållande till ridskoleverksamheten och ungdomsverksamheten mätt i antalet uppsittningar/aktiviteter per vecka samt LOK-stödsrapporter och inte i förhållande till medlemsantal).

Medelstildelningen som den ser ut nu synes snarare ägnad att öka än att minska olikheten mellan verksamheterna. Utredaren föreslår ingen minskning av nuvarande bidrag men förordar starkt en översyn av gällande medelstildelning.

Södertälje kommuns totala engagemang i ridsporten

Föreliggande utredning behandlar i stor omfattning standarden och verksamheten vid befintliga ridanläggningar för ridskoleverksamhet inom Södertälje kommun och ger endast i begränsad omfattning uppslag till hur kommunen i framtiden kan stötta ridsporten i ett bredare perspektiv, exempelvis vad gäller arenor för tävling, ridstigar, turistverksamhet etc. något som även ingått i uppdraget. Skälet till detta är att utredaren funnit vissa ridklubbar starkt förfördelade vad gäller ekonomiska bidrag, tillgång till fritidsledare m.m. samt att ett par av kommunens ridklubbar bedriver, vad som får ses som allmännyttig verksamhet, i så undermåliga anläggningar att detta enligt utredarens uppfattning måste ges prioritet före verksamhet som kan sätta Södertälje på kartan med aktiviteter som ger intäkter genom hotellnätter etc.

Långsiktigt bör även denna typ av verksamhet understödjas, men i dagsläget finner utredaren att kommunens satsningar främst bör inriktas på att ge de barn och ungdomar som önskar få en stimulerande fritidsverksamhet med hästar och andra husdjur, större än kaniner, denna möjlighet.

Ridning och fritidsaktiviteter med hästar är traditionellt en av Sveriges största fritidsverksamheter för flickor. Detta gäller även i Södertälje. Denna typ av verksamhet bör därför erbjudas i olika delar av kommunen, detta inte minst av demografiska skäl i en kommun som Södertälje. Verksamheten bör erbjudas vid godtagbara hästanläggningar i olika delar av kommunen och skall i varje fall uppfylla några slags minimikrav vad gäller sanitära förhållanden, möjlighet att umgås – läsa läxor m.m. – i fräscha lokaler. Detta inte minst med tanke på de kalkade sanitära miljöer som erbjuds vid andra idrottsanläggningar inom kommunen.

RIDSPORTEN I STORT

Hästen i Sverige

Sverige har i dag drygt 360 000 hästar varav ca 180 000 är ämnade för ridning. Resterande återfinns inom trav- och galoppsport, brukskörning m.m. Ca 20% av hästpopulationen utgörs av avelsdjur och unghästar för nyrekrytering.

Med 39 hästar per 1 000 invånare är Sverige Europas näst hästtätaste land. Hästantalet har ökat markant under senare år och allt fler privatpersoner har skaffat sig egen häst. Antalet tävlande ryttare och hästar har även ökat starkt.

Ridsportens organisation

Svenska Ridsportförbundet (SvRF) är ett av 69 specialförbund inom Riksidrottsförbundet (RF). Ridsportförbundet har knappt 900 föreningar anslutna och antalet individuella medlemmar i dessa föreningar är ca 150 000.

I Sverige finns ca 450 ridskolor som drivs av eller samverkar med ridklubbar anslutna till SvRF. Vid dessa ridskolor finns knappt 10 000 ridskolehästar

varav ca 55% är ponnyer. 125 000 barn och ungdomar varav, 95 % flickor, rider vid någon av dessa ridskolor, därtill kommer ett antal vuxna lektionsryttare. Det finns även ett antal, icke organiserade, mindre ridskolor, turridningsföretag m.m.

SvRF:s ca 450 resterande föreningar organiserar tävlingsryttare och ryttare med egen häst och har i regel ett mycket begränsat medlemsantal.

Den svenska ridskolan

Det påtalas ofta att den svenska ridskolan är unik. Sett i ett internationellt perspektiv är detta helt korrekt. Det unika med den svenska ridskolan, utöver verksamhetens omfattning, är att 70% av ridskolorna drivs av en ideell förening med hjälp av ett kommunalt stöd, och drygt 90 % av anläggningarna ligger på kommunal mark – flertalet med kommunalt ägda anläggningar. Detta saknar motsvarighet i andra länder. Den svenska ridskolan är även unik genom att vara brett tillgänglig för barn och ungdomar. Till grund ligger ett mångårigt samhällsstöd i kombination med omfattande föreningsarbete. Verksamheten fick en flygande start på 70-talet då kommuner köpte upp tätortsnära jordbruksfastigheter som omvandlades till kombinerade ridskolor och fritidsgårdar i samarbete med dåvarande Ridfrämjandet.

Ridskolorna tillväxte i snabb takt och kom, utöver den rent sportsliga verksamheten, att fungera som fritidsgårdar med långa öppettider där man fick ett fördjupat intresse för djurromhändertagande och en kamratkrets med motsvarande intresse.

Ridskolorna kom även att attrahera de ungdomar som av olika skäl inte hade så lätt att få kamrater eller saknade förmåga att göra sig gällande i lagidrotter. Det var, och är, inte ovanligt att man rider på lektion en gång per vecka, men vistas i stallet fyra till fem dagar per vecka. En trend på senare år är dock att de föräldrar som har råd och möjlighet, låter sina barn delta i ett större antal olika aktiviteter varje vecka.

Det kommunala engagemanget i ridskoleverksamheten har även lett till att ridning kommit att bli den mest omfattande aktiviteten för ryttare med funktionshinder. Majoriteten har en kognitiv funktionsnedsättning och ofta ett eller flera tilläggshandikapp. De flesta rider för nöjes skull. Internationellt fungerar terapiridning ofta som en del av sjukgymnastiken och har kommit att bli en vedertagen behandlingsmetod. Denna gör nu även sitt inträde i Sverige.

Ridskolorna i Södertälje

Södertäljes ridklubbar och ridskolor har i huvudsak samma historik som övriga svenska ridskolor med undantaget att ridanläggningarna i Södertälje i

huvudsak har uppförts, och driften bekostats, av ridklubbarna själva om än på kommunal mark och med kommunal borgen.

Ridning Sveriges näst största fritidsaktivitet efter fotboll

Mätt i Lokalt Aktivitetsstöd (LOK-stöd) är ridning Sveriges nästa största fritidsaktivitet efter fotboll. 95 % av utövarna i bidragsberättad ålder är flickor.

Av kommunens skrivelse framgår att förhållandet är detsamma i Södertälje.

Ridskolan kontra annan idrotts- och fritidsverksamhet

Skilnaden mellan ridning och annan idrottsverksamhet är det levande redskapet och läromedlet hästen. En ridskola kräver ändamålsenliga lokaler, utrustning och lämpliga hästar som sköts av kompetent personal årets alla dagar. Behovet av yrkeskompetent personal och välutbildade hästar gör att ridavgifterna blir höga i förhållande till en del annan idrottslig verksamhet.

Exempel på en ridskolas uppgifter:

- Att bereda barn och ungdomar möjlighet till ridning till lägsta möjliga kostnad
- Att ev. bereda uppställning för medlemsägda hästar och ge utbildning till dessa hästars ryttare
- Att ge möjlighet för ryttare att tävla
- Att förmedla kunskap om hästens behov och god hästhållning
- Att vara en fritidsgård med naturligt långt öppethållande
- Att samverka med gymnasie- och andra skolutbildningar

- Att erbjuda ridning till ryttare med funktionshinder
- Att ge barn och ungdomar från andra kulturer kontakt hästar

Inom flertalet ridskoleklubbar förekommer en omfattande ungdomsverksamhet. Enligt SvRF:s typstadgar skall alla anslutna föreningar ha en ungdomssektion med egna stadgar och styrelse. Många ungdomssektioner uppvisar en mycket stor aktivitet.

Vid ridanläggningarna inom Stockholms stad och ett antal större anläggningar i övriga landet med lämpliga lokaler finns, kommunalt – eller av klubben med kommunalt bidrag – anställda fritidsledare, dessa är inte engagerade i ridutbildningen utan bidrar med viss teoriutbildning, läxhjälp, lagar mellanmål, och arrangerar tillsammans med ungdomarna ett stort antal aktiviteter.

Driftsformer för ridskolor

Enligt uppgift från Svenska Ridsportförbundet (SvRF) drivs ca 70 % av ridskolorna av föreningar. Majoriteten med verksamheten förlagd till kommunalt ägda anläggningar. Övriga 30 % drivs till största delen av arrendatorer (företag) i samverkan med (på uppdrag av) en ideell förening ansluten till (SvRF). Även dessa ridskolor har sin verksamhet förlagd till kommunalt ägda lokaler.

Majoriteten ridskolor drivs således av ideella föreningar. Utmärkande för ideell verksamhet är att den saknar vinstsyfte och att verksamheten till del finansieras av medlemsavgifter. Klubbens rörelseinkomster är skattefria om de till huvudsaklig del kommer från verksamhet som har ett naturligt samband med föreningens allmännyttiga ändamål. Klubbdriven verksamhet är inte momspliktig i och med att verksamheten är undantagen från skatteplikt.

Om klubben disponerar/hyr anläggningen av kommunen och arrenderar ut den till arrendator, står klubben för den ideella delen av verksamheten medan arrendatorn står för den affärsmässiga. Arrendatorn är skattepliktig för denna del av verksamheten, och privatdrivna ridskolor tar ut 6 % i utgående moms på den del som är idrott.

Enligt Riksidrottsförbundet (RF) är endast ideell förening berättigad till lokalt aktivitetsstöd. För att ridverksamheten skall uppfylla reglerna för LOK-stöd fordras enligt RF att ridskolans elever betalar ridavgifterna till klubben, och att klubben i sin tur köper lektioner från arrendatorn och redovisar till RF.

Ridklubbar i Södertälje kommun

I kommunen finns sammanlagt 4 aktiva ridklubbar som har kontakter med kultur- och fritidsförvaltningen. Samtliga dessa driver eller samverkar med en ridskoleverksamhet. Därutöver finns en avdelning av Skog och Ungdom, som har en mer omfattande verksamhet med hästar.

Ridklubbar med ridskolor:	Antal medlemmar:
Södertälje Ridklubb	745
Järna Ridklubb	450
Hölö Ridklubb	108
Ekbackens Ryttaförening	130
Avdelningen Tälje Skog och Ungdom	ca 1 000

Medlemsantalet för föreningar anslutna till SvRF blir därmed 1 433 var till kommer Tälje Skog och Ungdom med 1 000 medlemmar. Totala medlemsantalet kan för en kommun av Södertäljes storlek verka något lågt men skall ses i relation till att Riksorganisationen (SvRF) debiterar föreningarna en tämligen hög avgift per medlem vilket gör att ytterligare personer troligen deltar i en mer öppen verksamhet.

I denna rapport jämförs kommunala satsningar i förhållande till aktiviteter och inte medlemsantal. Uppgifterna om det kommunala aktivitetsstödet beräknas på utbetalningar i september 2013 och mars 2014 (2013 års inrapporterade aktiviteter)

Södertälje Ridklubb (Se besöksprotokoll sid 22)

Södertälje Ridklubb bildades 1948 och föreningens ridskoleverksamhet kom under 60 och 70- talet att tjäna som mall för föreningsdrivna ridskolor i Sverige. Verksamheten bedrevs då med ett gott kommunalt stöd.

Ridskolan flyttade 1994 till en av föreningen uppförd anläggning vid Lina. Byggkostnad var i storleksordning 11–12 mkr och hade ett kommunalt borgensåtagande.

Anläggningen håller i dag en god standard men synes vid uppförandet i stor utsträckning vara planerad för tävlingsverksamhet, under det att sadelkammare, skötselplatser, plats för skoning etc. för ridskolans hästar inskränker sig till det nödvändigaste. Ridklubben konstaterar att man i framtiden kommer att ha ett starkare underhållsbehov av anläggningen som nu stått i 20 år samt att ny lagstiftning kan komma att innebära att uppställning av ridskolehästar i spilta i framtiden kan komma att fasas ut.

Ridklubben understryker starkt att man önskar vara en samlande punkt för tävlingar och träning inom den egna, och angränsande, kommuner samt nyttja anläggningen till större tävlingsarrangemang. Klubben bedriver i dag en omfattande tävlingsverksamhet och satsar starkt på träning och tävling för externa ryttare. Man arrangerar tävlingar på alla nivåer från lokaltävling till nationell i en omfattning av ca 30 tävlingsdagar per år samt ett stort antal träningar under tävlingsliknande former "pay and jump" etc. vilka vänder sig till hela närregionen. Vidare uppställas vid anläggningen ett begränsat antal medlemsägda hästar.

Ridklubben bedriver ridskoleverksamhet av god kvalitet men med en låg nyttjandegrad av lektionshästarna vilka är i mycket gott skick och av lämplig typ. Lektionerna leds av kompetent ridskolepersonal. Dagtid utförs visst enklare arbete av en dagligverksamhet för 6–8 personer med nedsatt arbetsförmåga samt en handledare till dessa. Anläggningen har en bra servicedel med mycket trevlig kafeteriavverksamhet.

Vid anläggningen bedrivs en fritidsgårdsverksamhet med en av kommunen heltidsanställd fritidsledare med uppgift att ta hand om barn med speciella behov. Omfattningen av denna verksamhet dock ej helt känd.

Ridklubben erhåller ett betydande kommunalt stöd. Om detta främst är avsett att stödja ridskoleverksamheten eller att skapa förutsättningar för en mer omfattande tävlingsverksamhet är inte känt. Södertälje Ridklubb driver en stor del av sin verksamhet vid anläggningen genom en av ridklubben ägd ekonomisk förening benämnd: Lina Ridanläggning Ekonomisk Förening. Boxuthyrning, personal, ridskolehästar, foderinköp, bekostande av nya ridhusunderlag m.m. sker genom denna ekonomiska förening. Södertälje Ridklubb betalar sedan till den ekonomiska föreningen för lektionshästar m.m.

Genom upprättat avtal mellan Södertälje kommun och ridklubben utgick 2013 ett bidrag på 1,6 mkr samt ett funktionärsbidrag på 100 tkr till ridklubben. Detta bidrag förefaller dock vara föremål för en årlig reduktion. I kommunalt aktivitetsstöd har föreningen erhållit 73 tkr för år 2013.

Järna Ridklubb

(Se besöksprotokoll sid 20)

Järna Ridklubb har sedan mitten på 1970-talet omväxlande drivit och/eller samverkat med ridskoleverksamheten vid anläggningen i Billsta. I dag driver Järna ridklubb sedan drygt 10 år en seriös, traditionell ridskoleverksamhet. Detta sker dock som framgår av kommunstyrelsens PM (Dnr KS 14/130) i helt undermåliga stallar, och enligt utredarens uppfattning även i övrigt i helt undermåliga lokaler med, bland annat, utedass.

Trots bristande förutsättningar har ridskolan 320 uppsittningar per vecka.

Med 22 lektionshästar innebär detta att hästarna går 14,5 lektioner per vecka. Detta får ses som ett effektivt, men als inte överdrivet, nyttjande av hästarna.

Kommunstyrelsens kontor har i ovan nämnda skrivelse utrett hur en nybyggnation best kan finansieras. Utredaren ställer sig helt bakom slutsatsen att kommunen (genom sitt fastighetsbolag) bör uppföra och äga tillkommande fastigheter. Detta av de väl underbyggda skäl som framgår i skrivelsen. Ett borgensåtagande är olämpligt då ideella föreningar ofta är mindre lämpade att förvalta fastigheter. Utredaren känner igen – men delar inte – kom-

munens tveksamhet till att bygga ett något större stall initialt ämnat för medlemsägda hästar. Ett större stall ger ridskolan möjlighet att i ett senare skede expandera verksamheten. Övriga för- och nackdelar framgår av kapitlet "Ridskoleverksamhet – medlemsuppstallade hästar" sid 18. Klart är att boxplatser för medlemsägda hästar skall hyras ut till den reella kostnaden.

Utredaren vill – kanske till och med starkare än ridklubben – understryka behovet av att ridhuset i samband med ombyggnaden isoleras. Ett isolerat ridhus behöver inte ha uppvärmning utan ger i sig en angenämare, tystare, säkrare miljö och är under sommaren även är svalt och fritt från insekter. Ett isolerat ridhus ökar starkt ridskolans attraktivitet för såväl elever, åskådare som välutbildade ridlärare. Detta säkerställer en hög efterfrågan och därmed en god ekonomi. För ridlärare är ridhuset är en arbetsplats.

Genom ett avtal mellan Södertälje kommun och ridklubben utgick 2013 ett bidrag på 260 tkr samt ett funktionärsbidrag på 50 tkr till ridklubben. I kommunalt aktivitetsstöd har föreningen erhållit 43 tkr för år 2013.

Hölö Ridklubb (Se besöksprotokoll sid 24)

Hölö Ridklubb har sedan den bildades 1989 samverkat med en privat hästägare för att kunna bedriva ridskoleverksamhet. 1999 flyttades verksamheten till den plats där den ligger nu. Hästägaren arrenderar marken av en privatperson och ridklubben har på platsen byggt ett enkelt stall samt anlagt två belysta ridbanor. Anläggningen, som saknar såväl ridhus som serviceutrymmen, håller idag en mycket låg standard. Det finns endast tillgång till ett utedass samt ett klubbrum i ett fallfärdigt uthus.

Genom ett avtal mellan hästägaren och ridklubben bedrivs ridskoleverksamheten i ridklubbens regi. Eleverna betalar sin ridavgift till ridklubben. Genom avtalet får föreningen ett inflytande över verksamheten och Riksidrottsförbundets krav för LOK-stöd uppfylls.

Ridskoleverksamheten tillgodoser i dag bristfälligt ett behov i en kommunal del som ligger på långt avstånd från andra ridaktiviteter. Samarbetet mellan hästägaren och ridklubben synes i dagsläget fungera tillfredställande samt ge ridklubben ett visst inflytande över verksamheten.

Ridklubbens egna önskemål om en anläggning ägd av kommunen synes mycket befogade. Om hästägaren säger upp avtalet är ridklubben hemlös och det är svårt att förstå att ridskolan över huvud taget kan få ryttare till en så påver anläggning i konkurrens med andra fritidsaktiviteter, detta visar samtidigt hur stort intresset för ridning är.

I dagens akuta läge skulle kommunen tillfälligt kunna bidra med uppröjning av tomten och genom att ställa ut en byggbarack som servicedel.

Utredaren ställer sig helt bakom ridklubbens önskan – eller ser som ett krav – att kommunen snarast finner en lösning på Hölö Ridklubbs lokalproblem. Detta kan ske genom en nyetablering på kommunal mark eller genom ett kommunalt långtidsarrende av den mark där ridskolan nu ligger. På denna mark kan möjligen uppföras ett mindre ridhus med moderna serviceutrymmen.

Genom ett avtal mellan Södertälje kommun och ridklubben utgick 2013 ett bidrag på 150 tkr till ridklubben. I kommunalt aktivitetsstöd har föreningen erhållit 14 tkr för år 2013.

Ekbackens Ridklubb (Se besöksprotokoll sid 26)

Ekbackens Ridklubb är en relativt nystartad förening som samverkar med en mindre och privat verksamhet främst inriktad mot yngre barns fritidsverksamhet i form av ridlekis. Verksamheten äger rum i en liten, äldre, ombyggd, före detta ladugårdsbyggnad samt på en upplyst uteridbana 20 x 40 m. Stallet rymmer sju hästar (främst ponnyer).

En majoritet av hästarna går i lösdrift i något utspridda skogshagar. Lösdrift i anslutning till ridskoleverksamhet kräver av säkerhetsskäl att hästarna hanteras av vuxna vid in och utsläpp samt tillgång till säkra och överskådliga skötselplatser då barn skall hantera hästarna. Befintliga skötselplatser vid anläggningen är utspridda i icke uppvärmda utrymmen. Viss hästskötsel kan dock ske i stallet.

Planer finns att vid anläggningen bygga ett oisolerat ridhus med ridbana 22 x 60m i en huskropp 22 x 72m. Kortsida med servicedel och skötelspilot. Byggnaden uppförs på hästägarens mark. Genom gott omhändertagande och intimitet kan verksamheten säkert attrahera barn och föräldrar.

En total bedömning av verksamheten kan göras först om, eller när, ridhusbyggnaden är på plats.

Föreningen uppger att man erhållit 500 tkr från SISU Sörmland som bidrag till att uppföra ett ridhus, samt att detta skall uppföras i samverkan med ägaren. Byggnation av ridhuset beräknas starta under hösten 2014.

Föreningen erhåller i dag statligt och kommunalt LOK-stöd. I dagsläget finner utredaren inte aktuellt med kommunala satsningar utöver vad som erhålls enligt generella bidragsregler. I kommunalt aktivitetsstöd har föreningen erhållits med 14 tkr för år 2013.

Trots information om upprättade avtal mellan den ideella föreningen och den privata verksamheten uppfattar utredaren denna gränsdragning som oklar.

Tälje Skog och Ungdom (Se besöksprotokoll sid 28)

Tälje Skog och Ungdom är en avdelning inom Riksorganisationen Skog och Ungdom. Avdelningen är den enda i Sverige som bedriver ridverksamhet. Övriga avdelningar sysslar med en mer äventyrs- och scoutliknande verksamhet förlagd till skog och mark.

Avdelningens verksamhet kan endast delvis hänföras till ridskoleverksamhet så som den normalt bedrivs vid landets ridklubbar och ridskolor.

Avdelningen erbjuder – utöver en mer reguljär ridskoleverksamhet – ridning och friluftsverksamhet för medlemmar, skolklasser och grupper med nyanlända inom kommunen samt viss lägerverksamhet. Genom detta skiljer sig avdelningen starkt från övrig verksamhet inom avdelningens riksorganisation.

Ett fåtal av hästarna uppställas i en mycket påverkad stallbyggnad. Övriga hästar går på lösdrift i skogshagar och på ängsmark med tillgång till ligghallar.

Någon hästbesiktning kunde ej genomföras då vissa hästar ännu ej fanns vid anläggningen men det framgick att man vid val av hästar väljer individer av ras och typ som med avseende på säkerhet kan användas till ridning samt tål de speciella förutsättningar som följer med lösdrift och ständig utevistelse.

Denna typ av verksamheter tillåter ofta även äldre barn och ungdomar att mer självständigt hantera hästarna vilket är uppskattat och skapar ansvars-

kännande men kan samtidigt medföra säkerhetsrisker. Personalen förefaller ha lång och gedigen erfarenhet även om den saknar formell ridutbildning och endast ger utbildning på grundnivå.

Anläggningen består utöver stallet av några mindre byggnader vilka används som uppehållsrum, personalrum, lägerförläggning etc. Samtliga byggnader på anläggningen håller en mycket låg standard. Sanitära utrymmen saknas med undantag av två fristående slamsugstoiletter. Vattenförsörjningen sker med egen brunn.

Den inomhusförlagda verksamheten, liksom platser för hästskötsel utomhus, bedrivs i en undermålig anläggning. Ridningen bedrivs på en utomhusridbana i mycket dåligt skick

Avdelningen är inte ansluten till central idrottsorganisation och erhåller därmed ej LOK-stöd.

Avdelningen har nu erhållit projektmedel från Allmänna Arvsfonden med totalt 3 mkr för en treårsperiod.

Genom upprättat avtal mellan Södertälje kommun och Tälje Skog och Ungdom utgick 2013 ett bidrag till Avdelningen på 150 tkr.

Utredarens förslag återfinns under rubriken Sammanfattande intryck av ridskolor och hästaktiviteter inom Södertälje kommun samt det kommunala stödet till dessa. Sid 17.

Lösdrift vid ridskolor med reguljär verksamhet?

Vid två av de anläggningar utredaren besökt går hästarna i lösdrift. Det vill säga att de vistas utomhus dygnet runt men har tillgång till en ligghall. Detta är en form av hästhållning som i dag är föremål för diverse experiment och diskussioner men förekommer normalt inte vid ridskolor.

I Svenska Ridsportförbundets skrift "Bygga för häst" står att läsa om lösdrift att "Dessa lösningar ej kan anses tillfredsställa den kommunalt understödda ridskolans krav på säker barn- och ungdomsverksamhet med långa öppettider då man kan umgås med hästarna, eller för högt tränade hästar vilka svettas under arbete och kräver särskild omvårdnad. Till ridskolans uppgifter hör även att förbereda eleverna att kunna ta hand om en häst avsedd för tävling".

Vad gäller de besökta anläggningarna i Södertälje kommun framlägger utredaren inga synpunkter då hästhållningen i dessa fall bedrivs vid anläggningar med ganska speciella verksamheter. Tälje Skog och Ungdom har till del en verksamhet med mer tillfällig prova-på-verksamhet och då måste hästarna

hela tiden hanteras av personal. Huruvida så sker är inte känt.

Eckbackens Ridskola är en privat verksamhet där det står ägaren fritt att själv bedöma vilka aktiviteter man vill erbjuda. På annan plats i denna rapport framgår dock att utredaren finner befintliga skötselplatser bristfälliga och med påtagliga säkerhetsrisker även om det permanenta stallet finns att tillgå. Eleverna får här inte en inblick i hästhantering som den normalt bedrivs med arbetande hästar. Utredaren har inga principiella invändningar mot att hästar vistas utomhus dygnet runt, framför allt inte då hästarna går i skyddande skog. Då samtliga hästar är mindre ponnyer som används för barnridning förlagd till tidig eftermiddagsverksamhet kan hästhållningen fungera även i vårt klimat och med begränsat dagsljus. Det är dock en form av hästhållning som medför säkerhetsmässiga risker samt förhindrar att ridskoleungdomar kan ha en mer omfattande kontakt med hästarna utöver själva ridningen.

Sammanfattande intryck av ridskolor och hästaktiviteter inom Södertälje kommun samt det kommunala stödet till dessa

Vid besök av anläggningarna/klubbarna upprättades enkla besöksprotokoll. Dessa återfinns i slutet av häftet.

Det kan slås fast att ridskolorna i Södertälje kommun håller en mycket skiftande nivå vad gäller anläggningarnas standard, hästhållning samt personalens formella utbildning.

Beträffande anläggningarnas standard ligger några långt under vad som kan anses utgöra ett genomsnitt för landet. Det får i dag anses unikt att anläggningar endast har utedass eller helt saknar ridhus och serviceutrymmen.

Det kan även konstateras att kommunens stöd till ridklubbar – vilka genom sin ridskoleverksamhet för barn och ungdomar bedriver en allmännyttig verksamhet – varierar mycket starkt. Hur detta påverkar kvalitén på ridskolornas utbildning, elevbemötande, ungdomsverksamhet etc. har inte gått att klarlägga då utredningen gjorts under ett sommaruppehåll – och har inte heller ingått i uppdraget – men det skulle vara märkligt om den ojämna medelstillelningen inte skulle vara av betydelse för här nämnda faktorer. Som tidigare nämnts bör kommunen snarast företa en översyn av sin medelstillelning.

Beträffande de ridskolor som bedriver en reguljär ridskoleverksamhet (Södertälje Ridklubb, Järna Ridklubb och Hölö Ridklubb) finner utredaren inga så påtagliga brister att kommunen inte fortsatt kan stödja verksamheten men kommunen snarast bör vidta åtgärder för att bland annat höja anläggningsstandarden vid Järna och Hölö.

Vad gäller Ekbackens Ryttnäring bör föreningen tillsvidare erhålla de bidrag som föreningsverksam-

heten och kommunens generella bidrag motiverar. Tälje Skog och Ungdom bedriver en verksamhet som inte går att jämföra med övrig ridklubb- och ridskoleverksamhet i Sverige. Avdelningen tillhör en riksorganisation med en helt annan inriktning än hästar och ridning.

Nuvarande verksamhet bedrivs under former som vad avser ridskoleverksamhet och hästhållning inte ryms inom de krav som Svenska Ridsportförbundet har som minimikrav för att ansluta en förening. Avdelningen har för de närmaste tre kommande åren erhållit projektmedel från Allmänna Arvsfonden med 1 miljon per år.

Avdelningen fyller säkert en funktion genom att till skolklasser, nyanlända och barn från närområdet erbjuda en kontakt med hästar och andra djur. Avdelningen kan måhända även genom sin mer anspråklösa verksamhet på ett positivt sätt attrahera barn och ungdomar från socialt enklare miljöer.

Det måste dock starkt ifrågasättas om en sådan verksamhet skall bedrivas vid en så ålderstigen, påver och nedsliten anläggning – framför allt sett i ett framtidsperspektiv. Detta gör även det kommunala engagemanget tveksamt men utredaren föreslår inga omedelbara åtgärder.

Då verksamheten är så skild från vedertagen ridskoleverksamhet inom ramen för Svenska Ridsportförbundet och Riksidrottsförbundet föreslår utredaren att eventuellt kommunalt stöd till denna verksamhet prövas i särskild ordning. Dock med hänsyn tagen till de synpunkter beträffande anläggning och hästhållning som framförs på annan plats i denna rapport.

Ridskoleverksamhet – medlemsuppstallade hästar

Vid en majoritet av Sveriges ridskolor uppställas även av medlemmarna, privat, ägda hästar. Så är även fallet vid Södertälje Ridklubb, Järna Ridklubb och Hölö Ridklubb.

Denna medlemsuppställning ser kommunerna i regel positivt på, förutsatt att uppställningsavgiften täcker föreningens samtliga av detta uppkomna kostnader. Medlemsuppstallade hästar innebär att föreningen får en fast intäkt på årsbasis, antalet hästar vid anläggningen ökar vilket, i vissa intervall, ger underlag för större andel fast anställd personal, kontinuerlig närvaro av äldre kunniga medlemmar samt fler hästar vid anläggningen.

Barn och ungdomar kan umgås med och/eller se även dessa hästar och med deras ryttare som kunskapsförmedlare och idoler. Samtidigt innebär medlemsuppstallade hästar ofta ett avsevärt merarbete för personalen.

I kommuner med utspridda mindre kommuner exempelvis Hölö (och i någon mån Järna) utgör uppställningen av medlemsägda hästar en förutsättning för att verksamheten skall nå en lönsam volym.

I dag är det mer vanligt att elever vid ridskolan efter några år skaffar en egen häst. De elever som då kan stanna kvar i ridskolan för fortsatt utbildning tillsammans med sin häst i en säker, utbildningsinriktad, miljö har många fördelar. Detta är något som ofta framhålls av landets ridlärare.

Då kommuner i dag uppför särskilda stallar för medlemsägda hästar sätts i regel en mycket marknadsmässig hyra för dessa stallar under det att de ridhus och stallplatser som uppförs för ridskolans lektionshästar upplåts hyresfritt eller till mer symboliska hyresbelopp.

Utredarens förslag i stort

Anläggningar i Södertälje kommun

För en fortsatt positiv utveckling av rid- och ungdomsverksamheten finner utredaren att det som främst måste lösas är anläggningsfrågorna. Detta på lång och kort sikt. Genom att kommunen uppför och förvaltar ett antal ridskoleanläggningar, storleksmässigt anpassade till kommundelen, skapas förutsättningar för att ge barn och ungdomar en meningsfull fritidssysselsättning med djur. I dag håller vissa anläggningar en oacceptabelt låg standard. Kommunen bör upprätta en långsiktig plan för att tillgodose nuvarande verksamheter samt säkerställa markbehovet för minst en anläggning intill växande kommundelar öster om nuvarande tätort.

Genom att tillhandahålla anläggningar ges ridklubbarna möjlighet att bedriva verksamhet på möjligast lika villkor.

1. JÄRNA RIDKLUBB: Kommunen uppför snarast ett nytt stall med tillhörande serviceutrymmen samt isolerar och färdigställer ridhuset åt Järna Ridklubb

2. KOMMUNENS MEDELSTILDELNING: Kommunen gör en översyn av den nuvarande medelstildelningen till ridklubbar med en öppen, allmännyttig, reguljär ridskoleverksamhet med inriktning att medelstildelningen står i proportion till nämnda verksamhet. Därtill kan, efter särskild prövning, läggas

speciella satsningar för tävlings och evenemangsverksamhet.

- Kommunen ställer fritidsledare till ridklubbarnas förfogande vid anläggningar med mer omfattande ridskoleverksamhet. (Se Järna)
- Kommunen utarbetar bidragsnormer i form av långsiktiga projekt vilka främjar den barn och ungdomsverksamhet (ridning) kommunen främst önskar stödja. Till grund för detta kan eventuellt ligga Riksidrottsförbundets tidigare LOK-stödsregler vilka ej begränsade avsuttna aktiviteter. Stöd kan ges i förhållande till:
 - ridlektioner och andra hästanknutna verksamheter för barn och ungdomar
 - öppen prova-på-verksamhet med möjlighet till kontakt med hästar och eventuellt andra djur
 - integrationsbefrämjande åtgärder
 - verksamhet för ryttare med funktionshinder

3. KOMMUNEN UNDERSÖKER skyndsamt olika möjligheter att ge boende i Hölö och Hölö Ridklubb tillgång till en anläggning med godtagbar standard

4. KOMMUNEN SER ÖVER och säkerställer markbehovet för tillgodose behovet av en ridskola öster om centrala Södertälje i Glasberga eller Ritorp/Viksbergs området. En sådan ridskola kan eventuellt drivas som en filial till en i dag befintlig ridklubb.

Strömsholm den 3 september 2014

Ulf Wilken

Järna Ridklubb

Besök genomfört torsdagen 14 augusti 2014 kl. 16.00–18.00 samt vid några icke förannmälda tillfällen

FÖRENINGENS NAMN: Järna Ridklubb
ORGANISATIONSNUMMER: 815600-7505
ADRESS: Billstavägen 31,
 Järna

FÖRENINGENS/RIDSKOLANS TALESMÄN VID INTERVJUN:

- Carina Berg, ridskolechef, anställd sedan 2005
- Mona Andersson, styrelseledamot

FÖRENINGEN BILDADES ÅR: 1973
MEDLEMSANTAL I DAG: 450

ÅLDERSFÖRDELNING

0–6 år	19
7–12 år	188
13–20 år	91
21–40 år	65
41–	87

- Uppskattat antal hästar/ponnyer som ägs av medlemmarna och uppställas i kommunen är ca 50 st.
- Vid anläggningen uppställas totalt 28 hästar.
- Ridklubben driver ridskoleverksamhet med 22 ridskolehästar varav 12 ponnyer och 10 ridhästar.
- 6 hästar tillhör medlemmar och personal.
- Ridklubben äger befintliga byggnader men arrenderar mark av kommunen till en årlig kostnad av 40 tkr.
- Stallet är inrymt i en ålderstigen ladugårdsbyggnad som, vad gäller stalldelen, är i mycket dåligt skick. Hästarna uppställas spiltor och boxar av varierande storlek och med låg standard. Stallet har några små uppvärmda utrymmen som används till sadelkammare och kontor men saknar i övrigt helt serviceutrymmen. Ett utedass är placerat vid stalllets ena gaveln. Byggnadens yttertak förefaller dock vara i ett tillfredställande skick.
- Till anläggningen hör ett oisolerat ridhus, uppfört 2002, med ridbanemått 20x60 m samt en mycket enkel kortsidesläktare.
- En uteridbana med sandunderlag har placerats nedanför och parallellt med ridhuset.
- Som personalutrymme och klubbрум fungerar en enkel barack som uppförts bortom ridhuset

och drygt 200 m från stallet. Denna byggnad innehåller ett WC. I övrigt saknar anläggningen serviceutrymmen.

- Anläggningen är inte anpassad för ryttare med funktionshinder bortsett från att en ramp gör det möjligt att komma in på ridhusläktaren.
- Ridklubben arrangerar 3–4 lokaltävlingar per år.
- Ca 30 klubbmedlemmar innehar förbundets tävlingslicens för någon nivå.
- Ridklubben omsätter ca 2,5 mkr per år varav 1,9 mkr är ridavgifter övriga intäkter kommer bl.a. genom Täljekoncernens Sommarskoj.
- Uppställningskostnaden för en medlemsägd häst är 3 300 kr per månad.

ÖVRIGA DRIFTS- OCH FASTIGHETSKOSTNADER:

- 75 tkr/el. Vatten genom egen brunn
- Intäkt av statligt LOK-stöd är ca 108 tkr/år
- Intäkt av kommunalt aktivitetsstöd var 43 tkr år 2013.
- Genom ett upprättat avtal mellan Södertälje kommun och erhåller Järna Ridklubb ett årligt bidrag på 260 tkr samt ett funktionärsbidrag på 100 tkr.
- Ridskolans omsättning/år ca 2,5 mkr.

KORT BESKRIVNING AV VERKSAMHETEN OCH DESS OMFATTNING:

Seriös, traditionell, ridskoleverksamhet inriktad främst mot barn och ungdom.

TILLGÄNGLIGHET:

Närhet till offentliga kommunikationer saknas varför barnen är beroende av skjuts, ibland genom sam-åkning med andra föräldrar.

Ridskoleverksamheten

- Antal ridskolehästar totalt är 22 st. varav 12 ponnyer och 10 ridhästar.
- Totala antalet uppsittningar är ca 320 vilket innebär att hästarna går i genomsnitt 14,5 lektioner/uppsittningar per vecka. (Antalet ridande sjönk något 2011

uppges variera beroende på vilka anslag som kan erhållas.

- Ridskolan uppger sig i dag kunna bereda plats för flertalet som önskar rida så när som på en smärre kölista för nybörjare.

LEKTIONSPRISER:

Juniorer:	190 kr för 45 minuter Terminsbetalning tillämpas
Seniorer:	max 302 kr för 60 minuter Terminsbetalning tillämpas

- Ridklubben uppger att närmare 100% av LOK-stödet hänför sig till ridlektioner.
- Personal, antal: 11 personer
Motsvarande 7,5 heltidstjänster
- Vid anläggningen tjänstgör en av kommunen heltidsanställd fritidsledare främst för elever med speciella behov.
- Dagtid finns vid anläggningen daglig verksamhet för 6–8 personer med nedsatt arbetsförmåga samt en Handledare.
- Ridklubben redovisar i dag en mindre vinst för ridskoleverksamheten.

Ridklubbens verksamhet och inriktning

Föreningen uppger att man idag nått långt vad avser integration av personer med icke svensk bakgrund och att detta sker naturligt.

Föreningens önskemål och synpunkter på kommunen

- Ridklubben önskar sig bli tagen på allvar och jämför sig med det stöd man anser att fotboll och ishockeyn erhåller.
- Ridklubben säger sig vilja växa och utöka sin verksamhet. Man förväntar sig en ökning av antalet barn i närområdet (Ronna) och kommer att behöva ytterligare ett stall och ett ridhus för att kunna utöka ridskoleverksamheten utan att detta inkräktar på den verksamhet föreningen bedriver i dag.
- Ridklubben önskar på sikt utöka antalet åskådare-

platser i ett av ridhusen samt bättre anpassa detta till TV-sända aktiviteter.

- Ridklubben uttryckte en ekonomisk oro till följd av ändrade LOK-stödsregler 3.

UW:s iakttagelser:

- Förefaller hästmaterialet lämpligt för verksamheten? JA
- Förefaller antalet hästar lämpligt för verksamheten? RIDSKOLEHÄSTARNA HAR I DAG EN LÅG NYTTJANDEGRAD FÖR DENNA TYP AV VERKSAMHET
- Hästarnas skick och kondition: GOD
- Hästhållningen: GOD
- Kvalitetsbedömning munderingar: TILLFREDSSTÄLLANDE
- Standard stallar: GOD. Stallarna kräver renovering inom 10 år
- Standard ridhus: GOD
- Standard ridhusbotten: GOD – avsedd för tävling
- Tillgång och standard serviceutrymmen: JÄMFÖRELSEVIS MYCKET GOD
- Standard utetridbanor: TILLFREDSSTÄLLANDE
- Arbetsmiljö stall: GOD
- Gödselhantering i stallet:

ÖVERGRIPANDE INTRYCK AV ANLÄGGNINGEN:

Enkel funktionell stallavdelning. Trivsamma Serviceutrymmen. Maneger lämpade för tävling

UW:s sammanfattade uppfattning om verksamheten och ev. förslag till stöd

Förening som satsar hårt på träning och tävling för externa ryttare. Ridklubben bedriver ridskoleverksamhet av god kvalitet men med en låg nyttjandegrad av lektionshästarna vilka är i mycket gott skick och av lämplig typ. Trevlig fritidsgårdsverksamhet med heltidsanställd fritidsledare. Omfattningen av denna verksamhet dock ej helt känd. Mycket trevlig kafeteriaverksamhet. Kompetent ridskolepersonal. Ridklubben erhåller ett betydande kommunalt stöd. Om detta främst är avsett att stödja ridskoleverksamheten eller att skapa förutsättningar för en mer omfattande tävlingsverksamhet är inte känt.

Södertälje Ridklubb

Besök genomfört måndagen den 11 augusti 2014 kl. 11.00–13.00 samt spontanbesök vid några icke inplanerade tillfällen.

FÖRENINGENS NAMN: Södertälje Ridklubb
ORGANISATIONSNUMMER: 815600-1508
ADRESS: Åstorp, Lina
 151 57 Södertälje

FÖRENINGENS/RIDSKOLANS TALESMAN VID INTERVJUN:

- Andrea Barth anställd som föreningens VD sedan 2011

FÖRENINGEN BILDADES ÅR: 1948
MEDLEMSANTAL I DAG: 745
ÅLDERSFÖRDELNING

	KVINNOR	MÄN
0–6 år	6	5
7–12 år	118	9
13–20 år	209	15
21–40 år	144	11
41–	187	41

KÖNSFÖRDELNING

	KVINNOR	MÄN
	89 %	11 %

- Uteområden med stor belyst sandbana, stor hårdgjord parkering samt hag- och skogsmark med påbörjat uppförande av en terrängbana.
 - I ridhusen har nyligen lagts in ett modernt tävlingsunderlag till en kostnad av 600 tkr.
 - Anläggningen är anpassad för personer med funktionsnedsättning.
 - Allmänna kommunikationer – bussförbindelser – uppges vara goda.
 - 208 st. föreningsmedlemmar innehar förbundets tävlingslicens för någon nivå.
 - Föreningen omsätter ca 10 mkr per år varav 3,5 mkr inom den rena ridskoleverksamheten.
 - Uppställningskostnad för medlemsägd häst är 4 350 kr per månad, med en servicegrad som är normalt för denna typ av verksamhet.
 - Intäkt av statligt LOK-stöd är 150 tkr/år.
 - Intäkt av kommunalt aktivitetsstöd var 73 tkr år 2013.
 - Genom ett upprättat avtal mellan Södertälje kommun och Södertälje Ridklubb erhåller föreningen ett årligt bidrag från kommunen som för 2014 uppgår till 1,5 mkr. Detta bidrag uppges tidigare ha varit 1,8 mkr och utgjorde under 2013, 1,6 mkr. Därtill kom ett funktionärsbidrag på 100 tkr.
- Uppskattat antal hästar/ponnyer som ägs av medlemmarna och uppställas i kommunen.
 - Vid anläggningen uppställas totalt 70 hästar.
 - Föreningen driver ridskoleverksamhet med 40 ridskolehästar, vidare uppställas 25 medlemsägda hästar samt 5 hästar som tillhör personalen.
 - Stallet har plats för 70 st. hästar därutöver finns ett smärre antal uteboxar för tillfällig uppställning eller som karantänstall.
 - Föreningen äger befintliga byggnader men arrenderar mark av kommunen till en årlig kostnad av ca 65 tkr per år.
 - Anläggningen uppfördes 1994 av föreningen, och då med ett kommunalt borgensåtagande. Byggekostnad i storleksordning 11–12 mkr.
 - Föreningen amorterar för närvarande 50 tkr per månad för lån på anläggningen.
 - Anläggningen omfattar i dag stall för 70 hästar fördelat på 34 spiltor och 36 boxar. Två isolerade ridhus med ridbanemått 24 x 80m respektive 22 x 60m samt en modern servicedel med kafeteria, klubbtrymman, personal- och kontorsrum samt omklädningsrum.

Ridskoleverksamheten

- Antal ridskolehästar totalt är 40 st. varav 18 ponnyer och 22 ridhästar.
- Totala antalet uppsittningar per vecka är ca 440 vilket innebär att hästarna går i genomsnitt.
- 11 lektioner/uppsittningar per vecka. Antalet lektioner/vecka har längre tillbaka i tiden varit mycket högre. I närtid uppges att ridskolans verksamhet hade en minskad efterfrågan 2008–2011 till följd av nedläggningar inom Scania.
- Teoretisk utbildning i anslutning ridskoleridning erbjuds i en omfattning som får anses utgöra ett genomsnitt vid svenska ridskolor.
- Verksamhet för ryttare med funktionsnedsättning finns endast för ca 8 ryttare per vecka. Denna siffra

då en ridverksamhet startade i en gramfastighet, men har nu åter stigit till tidigare nivå).

- Teoretisk utbildning i anslutning till ridskoleridning erbjuds i en omfattning som får anses utgöra ett genomsnitt för svenska ridskolor.
- Verksamhet/ridning för ryttare med funktionsnedsättning sker med minst 15 ryttare per vecka.
- Ridskolan uppger sig i dag ha kölista till vissa grupper.

LEKTIONSPRISER:

Juniorer:	145 kr för 50 minuter Förskottsbetalning för 10 lekt.
Seniorer:	200 kr för 60 minuter Förskottsbetalning för 10 lekt. 8 ryttare/lektion

Ridklubben uppger att ca 80 % av LOK-stödet hänförs till ridlektioner.

Personal, antal: 5 personer Motsvarande 3,75 heltidstjänster

Ridklubbens verksamhet och inriktning

Ridklubbens kärnverksamhet är att bedriva ridskoleverksamhet med utbildning i ridning och hästkunskap för barn och ungdomar samt att fungera som en fritidsgård. I dag sker detta i den omfattning som anläggningens standard medger.

Föreningens önskemål och synpunkter på kommunen

- Ridklubben önskar sig främst en ny stallbyggnad med tillhörande servicedel för medlemmar och personal samt att ridhuset isoleras för att ge möjlighet till goda ridmöjligheter alla årstider.
- Ridklubben önskar att en anställd fritidsledare till hjälp för en meningsfull barn och ungdomsverksamhet.
- Ridklubben önskar sig en vaktmästartjänst och en godtagbar maskinpark för anläggningens skötsel.

UW:s iakttagelser:

- Förefaller hästmaterialet lämpligt för verksamheten? **JA**
- Förefaller antalet hästar lämpligt för verksamheten? **RIDSKOLAN HAR I DAG EN GANSKA NORMAL NYTTJANDEGRAD AV HÄSTARNA MED UTRYMME FÖR EN VISS ÖKNING**
- Hästarnas skick och kondition: **GOD**
- Hästhållningen: **GOD**
- Kvalitetsbedömning munderingar: **I HUVUDSAK TILLFREDSSTÄLLANDE**
- Standard stallar: **USEL, STALLARNA KRÄVER OMGÅENDE RENOVERING**
- Standard ridhus: **BRISTFÄLLIG**
Standard ridhusbotten: **GODTAGBAR**
- Tillgång och standard serviceutrymmen: **USEL**
- Standard uteträdbanor: **GODTAGBAR**
- Arbetsmiljö stall: **TUNGARBETAT**
- Gödselhantering i stallet: **NORMAL**

ÖVERGRIPANDE INTRYCK AV ANLÄGGNINGEN:

Mycket bristfällig anläggning

UW:s sammanfattade uppfattning om verksamheten och ev. förslag till stöd:

- Seriös, traditionell ridskoleverksamhet med välutbildad personal. Förutsatt en upprustning finns goda möjligheter till expansion av verksamhet med ridning och hästkontakt bland annat för personer med speciella behov boende i området.
- Undermåliga lokaler för såväl djur som människor och med vissa skaderisker då ryttare skall hantera hästar i ett stall där ledaren av verksamheten inte kan hålla en tillfredsställande uppsikt.
- Ridklubben förefaller – sett till ridskoleverksamhetens storlek – kraftigt missgynnad vad gäller långsiktigt kommunalt engagemang, och är i omedelbart behov av ett modernt stall med tillhörande servicedel.

Hölö Ridklubb

Besök genomfört måndagen den 11 augusti 2014 kl. 14.00–16.00 (besök 2010) samt spontanbesök vid något icke inplanerat tillfälle

FÖRENINGENS NAMN: Hölö Ridklubb
ORGANISATIONSNUMMER: 815600-8933
ADRESS: c/o Friström,
 Österby 9
 153 92 Hölö

FÖRENINGENS/RIDSKOLANS TALESMÄN VID INTERVJUN:

- Peter Friström – ordförande
- Renee Ilvonen – häst- och ridskoleägare

RIDSKOLAN: Ahls Gård, Hölö

FÖRENINGEN BILDADES ÅR: 1989

(ridskolan har legat på denna plats sedan 1999)

MEDLEMSANTAL I DAG: 108

ÅLDERSFÖRDELNING

Barn och ungdom	55 %
Vuxna	45 %

- Uppskattat antal hästar/ponnyer som ägs av medlemmarna och uppstallas i kommunen 10 st.
- Ridklubben samverkar med en privat verksamhet och står för ridskoleverksamheten genom samarbetsavtal.
- I stallet som har plats för 37 hästar. 30–32 hästar uppstallas i boxar.
- De 5 spiltorna används endast vid skötsel.
- Hästägaren arrenderar anläggningen/marken av en privatperson
- Stallbyggnaden byggdes av klubben 1999. Stallet är enkelt och rustikt byggt, men samtidigt mörkt och svåröverskådligt.
- Anläggningen har två upplysta uteridbanor men saknar ridhus.
- Anläggningen saknar serviceutrymmen med undantag för ett klubbrum inrymt i ett fallfärdigt uthus.
- Vid anläggningen finns endast ett utedass.
- Vattenförsörjningen till anläggningen är bristfällig med endast begränsad tillgång på dricksvatten.
- Ridklubben arrangerar 4 lokaltävlingar per år (max 150 starter per dag beroende på parkeringsyta)

- Ca 15 föreningsmedlemmar löser förbundets tävlingslicens på någon nivå.
- Anläggningen är ej anpassad för personer med funktionsnedsättning.
- Uppställningskostnad för privatägd häst är 2 000 kr för ponny och 2 200 kr för stor häst.
- Ridklubbens omsättning/år uppgår till 450 tkr.
- Ridklubben betalar 1/3 av hyran för fastigheten vilket innebär 6 350 kr per månad. Därutöver betalar ridklubben ett visst underhåll.
- Intäkt av statligt LOK-stöd är 40 tkr/år
- Intäkt av kommunalt aktivitetsstöd var 14 tkr år 2013
- Genom upprättat avtal mellan Södertälje kommun och Hölö Ridklubb erhåller ridklubben ett föreningsbidrag på 150 tkr per år.

KORT BESKRIVNING AV VERKSAMHETEN OCH DESS OMFATTNING:

- Liten enkel ridskola med privat ägda hästar som genom avtal med hästägaren drivs i föreningens regi. Genom avtalet uppfylls Riksidrottsförbundets krav för LOK-stöd och föreningen får ett inflytande över verksamheten. Därtill kommer att ridklubben äger stallet.
- Ridskoleverksamheten tillmötesgår ett behov i en del av kommunen som ligger på långt avstånd från andra ridaktiviteter. Samarbetet mellan hästägaren och ridklubben synes fungera väl och ge ridklubben ett tillfredsställande inflytande över verksamheten. Totalt sett en mycket bristfällig anläggning.
- Anläggningen är endast tillgänglig med bil.

Ridskola

- Antalet ridskolehästar totalt är: 15 varav 5 ponnyer och 10 ridhästar av mindre storlek.
- Totala antalet uppsittningar per vecka är 80 vilket innebär att lektionshästarna går i genomsnitt 5,3 lektioner per vecka.
- Teoretisk utbildning i ridning och hästkunskap sker, för barn, genom 30 min teori och 30 min ridning vid varje tillfälle.

- Verksamhet för ryttare med funktionsnedsättning bedrivs för mellan 8–10 ryttare per vecka.
- Ridskoleverksamheten uppges ha kölista till ridlektionerna. (Detta trots det låga hästutnyttjandet men sägs bero på att kravet på föräldrarnas bilskjuts gör att lektionerna kan starta tidigast 17.30).

LEKTIONSPRISER:

Juniorer:	100 kr för 60 minuter Terminsbetalning
Seniorer:	120 kr för 60 minuter Terminsbetalning

- Ca 60% av föreningens LOK-stöd hänför sig till ridlektioner.

Ridklubbens verksamhet och inriktning föreningens önskemål och synpunkter på kommunen

- Ridklubben önskar en anläggning ägd av kommunen ev. genom ett långtidsarrende av den mark man nu nyttjar. Ridklubben påtalar att om ridskoleägaren säger upp avtalet är föreningen hemlös.
- Ridklubben önskar tillgång till serviceutrymmen samt att toalettfrågan löses.
- Ridklubben önskar hårdgjorda rasthagar till hästarna.

UW:s iakttagelser:

- Förefaller hästmaterialet lämpligt för verksamheten?
JA
- Förefaller antalet hästar lämpligt för verksamheten?
HÄSTANTALET ÄR PÅTAGLIGT FÖR HÖGT VAD AVSER DEN VERKSAMHET RIDKLUBBEN BEDRIVER MEN ÄR TROLIGEN BASERAD PÅ HÄSTÄGARENS ÖVRIGA VERKSAMHET.
- Hästarnas skick och kondition: GOD med undantag för en häst som var påtagligt muskelfattig. Denna individ uppgavs dock ha en hög ålder.
- Hästhållningen: GOD
- Kvalitetsbedömning munderingar: GODTAGBAR
- Standard stallar: MÖRKT, OMODERNT, MEN RUSTIKT BYGGT. STALLARNA KRÄVER REMOVERING INOM 2 ÅR

- Standard ridhus: SAKNAS
- Tillgång och standard serviceutrymmen: UNDERMÅLIGT
- Standard utetridbanor: GOD
- Arbetsmiljö stall: TUNGARBETAT
- Gödselhantering i stallet: CONTAINER PLACERAD LÅNGT FRÅN STALLET

ÖVERGRIPANDE INTRYCK AV ANLÄGGNINGEN:

Enkel anläggning med delvis mycket låg standard. Påtagligt skräpiga ytterområden.

UW:s sammanfattade uppfattning om verksamheten och ev. förslag till stöd

Hästägaren och Ridklubben har här hittat en någorlunda fungerande lösning för att tillgodose Hölö området med viss ridskoleverksamhet samt i någon utsträckning även aktiviteter för funktionshindrade. Genom att verksamheten saknar tillgång till ett ridhus och serviceutrymmen är ridklubbens möjligheter att bedriva en bra barn- och ungdomsverksamhet starkt begränsade. Ridklubben är inom en nära framtid i behov av en mindre, men modern, anläggning anpassad för kommunal delens behov. Detta kan ske genom nyetablering på kommunal mark eller genom att kommunen upprättar ett mycket långsiktigt arrendeavtal med nuvarande markägare och därefter uppför ett mindre ridhus samt moderna serviceutrymmen. En påtaglig nackdel är dock närheten till grannfastigheter.

Ekbackens Ryttarförening

Besök genomfört torsdagen den 14 augusti 2014 kl. 18.00–20.00 samt vid ett tidigare datum ej förannmält besök.

FÖRENINGENS NAMN: Ekbackens Ryttarförening

ORGANISATIONSNUMMER: 802464-9728

ADRESS: Ekbacken,
153 95 Järna

FÖRENINGENS/RIDSKOLANS TALESMÄN VID INTERVJUN:

- Sanna Rinman ägare av hästverksamheten
- Carina Hillerö ordförande i föreningen
Ahlvägen 14, 153 30 Järna. Tel. 076-639 46 08

FÖRENINGEN BILDADES ÅR: 2011

MEDLEMSANTAL I DAG: 130

ÅLDERSFÖRDELNING

Ca 100 av medlemmar uppges vara i ålder
7–14 år

Föreningen samverkar med Sanna Ringmans
verksamhet

- Vid anläggningen uppställas 5 ridhästar och två ponnyer varav några är medlemsägda i en stallbyggnad med 7 boxar
- Övriga hästar, ca 9 stycken, vistas året runt i skogshagar med tillgång till ligghallar
- Ridhus saknas för närvarande men uppges vara under projektering
- Befintlig stallbyggnad inreddes i en mindre ladugård 1999 och håller en låg standard
- Serviceutrymmen, såsom omklädnad, dusch etc. saknas vid anläggningen som dock har ett litet uppvärmt uppehållsrum.
- Föreningen arrangerar lokaltävling i dressyr för ponnyer
- Ca 10 föreningsmedlemmar innehar förbundets tävlingslicens
- Lokalerna är ej anpassade för personer med funktionsnedsättning
- Intäkt av statligt LOK-stöd 45 tkr/år
- Intäkt av kommunalt aktivitetsstöd var 14 tkr år 2013.

KORT BESKRIVNING AV VERKSAMHETEN OCH DESS OMFATTNING:

- Privat driven ridfritis och ridskoleverksamhet med ponnyer, vilka i huvudsak går i lösdrift. Verksamheten samverkar med ryttarförening genom avtal och är ansluten till Svenska Ridsportförbundet. Inriktning mot ungdoms- och tävlingsverksamhet.
- Anläggningen ligger ej i närheten av offentliga kommunikationer.

Ridskoleverksamheten

- Antalet ridskolehästar totalt är 14 st. varav 13 ponnyer och 1 ridhäst.
- Totala antalet uppsittningar är 122 per vecka vilket innebär i genomsnitt 8,7 lektioner/vecka
- Ridskolan/föreningen erbjuder separat teoretisk utbildning
- Ridning för ryttare med funktionsnedsättning förekommer ej
- Genom ett system med ridfritis undgår ridskolan att ha en kölista

LEKTIONSPRISER:

Juniörer: 160 kr för 50 minuter
Förskottsbetalning 4gg/år
Träningsgrupper 180 kr

- Föreningen samverkar med Sanna Rinman genom upprättat avtal och fakturerar ridavgifterna till kunderna. Föreningen avlönar en deltidsanställd ridinstruktör.
- Ridklubben uppger att 100% av LOK-stödet hänförs sig till ridlektioner
- 3 personer är verksamma vid anläggningen
Motsvarande 1,5 heltidstjänster

Ridskolans/ridklubbens verksamhet och inriktning:

Privat ponnyverksamhet med ponnyer som inritar sig mot barn genom ett stallfritis samt ridskoleverksamhet för barn. Verksamheten samverkar med en ideell förening.

Föreningens önskemål och synpunkter på kommunen

1. Föreningen önskar att alla föreningar i kommunen skall få likvärdig support

UW:s iakttagelser:

- Förefaller hästmaterialet lämpligt för verksamheten?
JA (Endast ett fåtal besiktigade)
- Förefaller antalet hästar lämpligt för verksamheten?
PRIVAT VERKSAMHET.
- Hästarnas skick och kondition: EJ KÄND
- Hästhållningen: 8-10 HÄSTAR I LÖSDRIFT. TILLGÅNG TILL SÄKRA UPPVÄRMDA SKÖTSELPLATSER SAKNAS
- Kvalitetsbedömning munderingar: GODTAGBAR
- Standard stallar: ENKELT – NEDGÅNGET.
Stallet kräver renovering
- Tillgång och standard serviceutrymmen:
SAKNAS I HUVUDSAK
- Standard utetridbanor: TILLFREDSSTÄLLANDE
(Väl inhägnad 20 x 40m)
- Arbetsmiljö stall: OMODERNT
- Gödselhantering i stallet: PLATTA UTANFÖR STALL

ÖVERGRIPANDE INTRYCK AV ANLÄGGNINGEN:

Mindre anläggning med ett stall men där en majoritet av hästarna går på lösdrift i något utspridda skogshagar. Lösdrift i anslutning till ridskoleverksamhet kräver av säkerhetsskäl att hästarna hanteras av vuxna vid in och utsläpp samt tillgång till säkra och överskådliga skötselplatser då barn skall hantera hästarna. Befintliga skötselplatser vid anläggningen är utspridda i icke uppvärmda utrymmen.

UW:s sammanfattade uppfattning om verksamheten och ev. förslag till stöd

- Mindre privat verksamhet som genom omhändertagande och intimitet kan attrahera barn och föräldrar.
- Planer finns att vid anläggningen bygga ett oisolerat ridhus med ridbana 22 x 60m i en huskropp 22 x 72m. Kortsida med servicedel och skötelspiltor. Byggnaden uppförs på hästägarens mark. En total

bedömning av verksamheten kan göras först om, eller när, byggnaden är på plats.

- Föreningen uppger att man erhållit 500 tkr från SISU Sörmland som bidrag till att uppföra ett ridhus, samt att detta skall uppföras i samverkan med ägaren. Byggnation av ridhuset beräknas starta under hösten 2014.
- Föreningen erhåller i dag statligt och kommunalt LOK-stöd. I dagsläget finner utredaren inte aktuellt med kommunala satsningar utöver vad som erhålls enligt generella bidragsregler.
- Trots information om upprättade avtal mellan den ideella föreningen och den privata verksamheten uppfattar utredningen gränsdragningen som oklar.

Avdelningen Tälje Skog och Ungdom

Ansluten till Riksorganisationen Skog och Ungdom

Denna rapport har upprättats på samma sätt som för andra ridskolor i Södertälje kommun trots att föreningens verksamhet endast i begränsad del kan ses som en ridskoleverksamhet och då endast för ryttare med ingen, eller mycket kort, erfarenhet. Tälje Skog och Ungdom är den enda avdelningen inom Riksorganisationen Skog och Ungdom, som bedriver ridverksamhet. Besök genomfört torsdagen den 14 augusti 2014 kl. 10.00–12.00

FÖRENINGENS NAMN: Tälje Skog och Ungdom
ORGANISATIONSNUMMER: 802404-2106
ADRESS: Åtorp, Lina
 151 57 Södertälje

FÖRENINGENS TALESMÅN VID INTERVJUN:

- Veronica Öberg (anställd 25% vid Skog o Ungdoms Stockholmsdistrikt men nu arbetande 100% för föreningen med 3-årigt projekt för Allmänna Arvsfonden)
- Emma Bozic anställd 100% genom projekt från Allmänna Arvsfonden

FÖRENINGEN BILDADES ÅR: 1980
MEDLEMSANTAL I DAG: + 1 000

ÅLDERSFÖRDELNING

Majoritet bland medlemmarna i ålder 7–16 år

- Friluftsanläggning med smådjur höns, ankor, 2 åsnor samt under skolåret ca 16 hästar vilka används i en ridskoleverksamhet i avdelningens regi.
- Några hästar ägs av avdelningen under det att andra är inhyrda från en turistverksamhet, 2–4 hästar ägs av privatpersoner.
- Uppstallning av några hästar sker i uteboxar inrymda i en mycket gammal lada tillhörande en liten ladugård som nu inrymmer stall för två hästar under det att flertalet hästar hålls i hagar med tillgång till ligghall. Längs byggnadens ena långsida har uppförts ett antal mycket enkla skötselspilor.
- Avdelningen hyr mark av kommunen till en kostnad av ca 1 000 kr/månad. På delar av denna mark går hästarna ute i lösdrift året runt. Träden i skogspartierna har därmed omfattande bitskador.
- Anläggningen består utöver stallet av några mindre byggnader vilka används som uppehållsrum, personrum, lägerförläggning etc. Samtliga byggnader på anläggningen håller en mycket låg standard. Sanitära utrymmen saknas med undantag av två fristående

slamsugstoalletter. Vattenförsörjningen sker med egen brunn.

- Avdelningens omsättning är ca 700 tkr/år
- Avdelningen är inte ansluten till central idrottsorganisation och erhåller därmed ej LOK-stöd.
- Genom upprättat avtal mellan Södertälje kommun och Tälje Skog och Ungdom erhåller Avdelningen ett funktionärsbidrag på 190 per år.

KORT BESKRIVNING AV VERKSAMHETEN OCH DESS OMFATTNING:

- Avdelningen organiserar ridning och friluftsverksamhet för medlemmar, skolklasser och grupper med nyanlända inom kommunen samt viss lägerverksamhet. Genom denna verksamhet skiljer sig avdelningen starkt från övrig verksamhet inom avdelningens riksorganisation.
- Närhet till offentliga kommunikationer:
- Anläggningen ligger förhållandevis nära busshållplats och cykelbanor.

Ridskoleverksamheten

- Antalet hästar i verksamheten är under skolvermånerna ca 16 varav 10 ponnyer och 6 större hästar
- Antal uppsittningar / vecka är ca 120 fördelat på:
 - 15 uppsittningar per vardagskväll
 - 42 uppsittningar varje lördag samt ett antal tillfällen då icke ridkunniga leds ett ponnyvarv
- Avdelningen uppger att man har en större efterfrågan på ridning än man kan ta emot och en kölista på ca 110 icke medlemmar.

LEKTIONSPRISER:

Juniorer: 90 kr för 30 minuter
 (vissa grupper 45 minuter)
 Ponnyvarv: 20 kr

- Ungdomar kan genom att erlägga 300 kr per månad få tillgång till en foderhäst vilket innebär att man disponerar hästen 1 dag per vecka
- Personal, antal: 2. Motsvarande 2 heltidstjänster

Verksamhetens inriktning:

Avdelningens inriktning synes i stor utsträckning vara inriktad på ridskole- och hästverksamhet för barn/ ungdomar med ingen eller begränsad riderfarenhet. Genom verksamhetens art och förutsättningar har man hästar av mindre ädla raser vilka hålls i lösdrift. Hästhållningen och verksamheter synes ha en mycket naturalistisk inriktning.

Avdelningens önskemål och synpunkter på kommunen

- Förbättrad ridbana
- Förbättrade sanitära anläggningar, vatten och avlopp
- Tillgång till ledarutbildningar med hästinriktning
- Fritidsledartjänst

UW:s iakttagelser och sammanfattande intryck av anläggning och verksamhet.

- Tillgång och standard serviceutrymmen:
UNDERMÅLIGT

- Standard utetridbana: **UNDERMÅLIG**

ÖVERGRIPANDE INTRYCK AV ANLÄGGNINGEN:

- Avdelningens verksamhet kan endast delvis hänföras till ridskoleverksamhet så som den normalt bedrivs vid landets ridklubbar och ridskolor. Övriga avdelningar inom Skog och Ungdom sysslar med en mer äventyrs- och scoutliknande verksamhet förlagd i skog och mark. Tälje Skog och Ungdom har valt att fokusera på hästverksamhet men med en liknande idéinriktning.
- Den inomhusförlagda verksamheten, liksom platser för hästskötsel utomhus, bedrivs i en undermålig anläggning och på en utomhusridbana i mycket dåligt skick.

- Någon hästbesiktning kunde ej genomföras då vissa hästar ännu ej fanns vid anläggningen men det framgick att man vid val av hästar valt individer av ras och typ som dels med avseende på säkerhet kan användas till ridning samt tål de speciella förutsättningar som följer med lösdrift och ständig utevistelse.
- Avdelningen fyller säkert en funktion genom att till skolklasser, nyanlända och barn från närområdet erbjuda en kontakt med hästar och andra djur. Avdelningen kan måhända även genom sin mer anspråkslösa verksamhet på ett positivt sätt attrahera barn och ungdomar från socialt enklare miljöer.
- Det måste dock starkt ifrågasättas om en sådan verksamhet skall bedrivas vid en så ålderstigen, påver och nedsliten anläggning – framför allt sett i ett framtidsperspektiv. Detta gör även det kommunala engagemanget tveksamt men utredaren föreslår inga omedelbara åtgärder.
- Denna typ av verksamheter tillåter ofta även äldre barn och ungdomar att mer självständigt hantera hästarna vilket är uppskattat och skapar ansvarskännande men kan samtidigt medföra säkerhetsrisker. Personalen förefaller ha lång och gedigen erfarenhet även om den saknar formell ridutbildning och endast ger utbildning på grundnivå.

SÖDERTÄLJE KOMMUN

Översyn av Södertälje kommuns ekonomiska stöd till föreningar med ridskola

- Slutrapport 2015-08-19

Översynen är utförd av Kultura, Christina Risshytt-Collman på uppdrag av Södertälje kommun, Förening och anläggning

Innehåll

Sammanfattning	2
Inledning	3
Bakgrund	3
Uppdrag och arbetssätt	4
Rapportens innehåll och upplägg	4
Södertälje kommuns stöd till fritids- och idrottsverksamhet	5
Inriktning och utvecklingsuppdrag	5
Regler och riktlinjer för föreningsbidrag i Södertälje	5
Barn- och ungdomsidrottens ställning i landet och i Södertälje kommun	6
Ridsporten i Södertälje kommun	6
Föreningsstödet till ridklubbar med ridskola	8
Häst- och ridskoleanläggningen - kvalitetskriterier	9
Exempel på andra kommuners ridsportanläggningar och avtal	10
Sammanfattande reflektioner och förslag	11
Förslag till samlat "Ridsportlyft Södertälje"	12
Förslag beträffande ridskolornas lokalförutsättningar	13
Förslag beträffande revidering av avtal samt nytt anläggningsstöd	14
Förslag beträffande stöd till tävlings- och evenemangsverksamhet	15
Förslag beträffande ridskolan som mötesplats för barn och unga	15
Presentation utredaren	16

Sammanfattning

Ridsporten är den största idrotten bland flickor i Södertälje kommun. I kommunen finns fyra aktiva ridklubbar som samtliga driver eller samverkar med en ridskoleverksamhet. Tidigare översyn av ridsporten i Södertälje kommun år 2014 visade på betydande behov av en fysisk upprustning av kommunens ridskoleanläggningar. Den konstaterade även stora skillnader i kommunens ekonomiska stöd till klubbarna i förhållande till volymen ridskoleverksamhet.

Vid KS beslut om medel till Järna Ridklubbs anläggning uppdrogs åt Förening och anläggningsenheten att se över det ekonomiska stödet till föreningar med ridskola. Stödet ska främja flickors idrottande och erbjuda barn och ungdomar tillgång till ridning som idrott och fritidsintresse vid lämpliga anläggningar. Fördelningen av bidragen ska ske på ett likvärdigt och transparent sätt utifrån kriterier som långsiktigt främjar ridskoleverksamhetens utveckling, kvalitet samt tillgänglighet.

Bidragsöversynen har haft till utgångspunkt att idrotter med föreningsägda anläggningar och en för allmänheten öppen verksamhet ska ges samma lokalförutsättningar som idrotter med tillgång till kommunala anläggningar. Det innebär ett driftsbidrag som motsvarar kostnaden om kommunen ägt och drivit anläggningen. De barn och ungdomar som väljer ridning ska också ha samma lokalförutsättningar som andra fritids- och idrottsverksamheter. Det vill säga att deltagaravgifterna primärt ska finansiera verksamhetens direkta kostnader som hästar, utrustning, personal med mera.

Idag är skillnaden i kommunens driftsbidrag till föreningarna betydande. Södertälje Ridklubb har det största driftbidraget. Föreningen äger anläggningen som är av en annan storlek, standard och kapacitet än de övriga. En jämförelse mellan Södertälje och Järna ridklubbar visar att det skiljer närmare 100 kr i bidrag per deltagartillfälle.

Översynen föreslår:

- "Ridsportlyft Södertälje" - att Förening och anläggning utarbetar en samlad utvecklingsplan för ridsportens samhällsplanerings-, anläggnings- och investeringsbehov för en period om 1-5 år som kan presenteras Kommunstyrelsen maj 2016. Planen tas fram i samråd med företrädare för ridsportdistriktet och föreningarna under perioden oktober 2015-maj 2016. Inriktningen är att den ska kunna belysa häst- och ridsportanläggningen som resurs ur ett brett samhällsperspektiv. En särskild dialog föreslås med företrädare för Järna Ridklubb och Ekbackens Ryttaförening i syfte att finna en lösning där det totala ridsportengagemanget kan utvecklas i samverkan på ett för medlemmarna och orten positivt sätt.
- Att en ny beräkningsmodell för kommunens lokalstöd till ridklubbar med ridskola tas fram i samråd med föreningarna och kan tas i bruk från den 2016-01-01. Förslaget bygger på att lokalstödet beräknas med ridskoleanläggningens lokalkostnad som beräkningsgrund. Det vill säga inklusive kringområden som exempelvis utebanor och rasthagar samt serviceutrymmen och föreningslokaler.
- Att revidering av avtal samt dialog om underhållsbehov förs i föreningarnas dialogsamtal årligen på kultur och fritidskontoret.
- Att ett särskilt stöd till SRK:s tävlings- och eventverksamhetsverksamhet prövas i särskild ordning

- Att behovet av fritidsverksamhet och mötesplatser för framförallt unga tjejer vid de större ridskolorna ses över i samverkan mellan Förening och anläggning, Ung Fritid, skolan och de ridklubbar där behoven är störst.
- Att kommunen bör prioritera satsningar på Järna, Hölö, SRK ridklubbar i kommande arbete runt anläggningsstöd.

Inledning

Bakgrund

Södertälje kommun genomförde under 2014 en översyn av ridsportverksamheten i kommunen¹, för att se över ridsportens förutsättningar och hur stödet bör utvecklas. Både vad gäller ansvaret för den fysiska upprustningen, samt hur föreningsstödet till ridklubbarna kan utformas på ett transparent och långsiktigt hållbart sätt.

Översynen visade:

- Att ridskolorna i Södertälje kommun håller en mycket skiftande nivå vad gäller anläggningarnas standard, hästhållning samt personalens formella utbildning.
- Att standarden på anläggningarna för häst- och ridverksamheten vid Järna Ridklubb, Hölö Ridklubb och Ekbackens Ridsällskap samt Tälje Skog och Ungdom är långt under ett genomsnitt för landet.
- Att kommunens stöd till ridklubbarna varierar mycket starkt.

Behov och önskemål som redovisades av föreningarna till översynen:

- *Ekbacken* - att alla föreningar får likvärdigt stöd.
- *Hölö* – att kommunen övertar arrendet alternativt köper anläggningen för att säkerställa nödvändiga investeringar. Prioriterade åtgärder är serviceutrymmen (toaletter, omklädningsrum, duschar), samlingslokal (kafé och klubbrum), hårdgjorda rasthagar, utbyggnad ridbana, ny brunn samt ridhus.
- *Järna* - nytt stall, serviceutrymmen för personal och medlemmar, isolerat ridhus, kommunalt finansierad fritidsledar- och vaktmästartjänst, tillgång till maskiner för anläggningsskötsel.
- *Södertälje* - lika förutsättningar som jämförbara idrotter, nytt stall och ridhus för att kunna utöka verksamheten, fler läktarplatser och anpassning till TV-sända aktiviteter.
- *Tälje Skog och Ungdom* - bättre ridbana, sanitära anläggningar, tillgång till ledarutbildningar med hästinriktning, kommunalt finansierad fritidsledartjänst.

Översynens förslag 2014-09-03:

- Åtgärder för förbättrad anläggningsstandard och tillgänglighet (Järna stall, serviceutrymmen, isolerat ridhus, Hölö ny anläggning).
- Kommunalt avlönad fritidsledare vid Järna Ridklubb

¹ Översyn av ridsportverksamheten i Södertälje kommun, Ulf Wilken, slutrapport 2014-09-03

- Säkerställa markbehov för hästanläggning intill växande kommundelar i Glasberga eller Ritorp/Viksbergsområdet.
- Översyn av Södertälje kommuns medelstildelning till och bidragsnormer för föreningar med ridskola.

Kommunstyrelsen beslutade 2014-10-31 om anslag till byggnation av ett nytt stall och att isolera befintligt ridhus vid Järna Ridsklubb i Billsta, samt att kommunen övertar ägandet av anläggningen. Dessutom beslutades om en fortsatt översyn av det kommunala ekonomiska stödet till ridklubbar med en ridskoleverksamhet.

Uppdrag och arbetsfält

Kultur och fritidskontoret/Förening och anläggning har uppdragit åt Christina Risshytt-Collman, Kultura AB att fortsätta arbetet med att se över Södertälje kommuns ekonomiska stöd till föreningar med ridskola. Arbetet har utförts under mars-april 2015 med en smärre revidering augusti och oktober 2015 och avgränsats till de ridklubbar som bedriver en för allmänheten öppen ridskoleverksamhet i enlighet med Svenska Ridsportförbundets riktlinjer. Det vill säga Södertälje Ridklubb, Järna Ridklubb, Hölö Ridklubb och Ekbackens Ryttaförening.

Översynen har baserats på tidigare rapporter, statistik, mål och policydokument, referensmaterial samt kontakt och avstämning med Förening och anläggning, Södertälje kommun. Uppdraget har inte omfattat direktkontakt med företrädare för föreningarna under arbetets gång eller jämförelser med stödet till andra idrotter i kommunen.

Måndagen den 1 juni 2015 bjöd Södertälje kommun, Förening och anläggning in de berörda föreningarna samt Avdelningen Tälje Skog och Ungdom till ett möte där rapporten föredrogs. Föreningarna erbjöds också möjlighet att komma in med synpunkter till utredaren vilket Södertälje Ridklubb (SRK) samt Ekbackens Ryttaförening hörsammat. SRK bifogade också "Synpunkter på Slutrapport Översyn av ridsportverksamheten i Södertälje kommun 2014-09-03" som skickats till KS januari 2015 och som utredaren inte tagit del av tidigare. Efter möte med föreningarna den 12 oktober 2015 har även tagits hänsyn till kompletterande synpunkter från Hölö Ridklubb.

Målet är att Södertälje kommuns ekonomiska stöd dels ska främja flickors engagemang inom idrotten genom att skapa möjligheter för barn och ungdomar i Södertälje kommun att ha tillgång till ridning som idrott och fritidsintresse vid för ändamålet lämpliga anläggningar. Dels ska stödet fördelas på ett likvärdigt och transparent sätt mellan ridklubbarna enligt kriterier som långsiktigt främjar ridskoleverksamhetens utveckling, kvalitet samt tillgänglighet för Södertäljes prioriterade grupper.

Uppdraget omfattar:

- Att redovisa nuvarande stöd på ett överskådligt och jämförbart sätt vad gäller verksamheternas inriktning, deltagare, omfattning m.m.
- Att föreslå "fördelningsnycklar" samt eventuell omfördelning av det ekonomiska stödet.
- Jämförelse med annan kommun.

Rapportens innehåll och upplägg

Rapporten innehåller fyra delar. Först beskrivs politikens syfte och inriktning beträffande Södertälje kommuns satsning på fritids- och idrottsverksamheter, de regler och riktlinjer som styr

föreningsbidragen samt barn- och ungdomsidrotten. Andra delen beskriver ridsporten i kommunen samt det ekonomiska stödet. Tredje delen ger en bild över kvalitetskriterier för häst- och ridskoleanläggningar samt exempel på andra kommuners anläggningar och avtal. Avslutningsvis presenteras översynens summering och förslag.

Södertälje kommuns stöd till fritids- och idrottsverksamhet

Inriktning och utvecklingsuppdrag

Den långsiktiga inriktningen är att det kommunala stödet till fritids- och idrottsverksamheter ska stärka den demokratiska utvecklingen, bättre folkhälsa, hög livskvalitet samt till att göra Södertälje till en attraktiv kommun att bo och leva i. Södertälje ska vara en fritidskommun för alla, men allra främst för barn och ungdomar, och satsa på både bredd och elit. Förutsättningarna för att ta del av fritidsutbudet ska vara jämställt.²

Politikens inriktning och strategiska utvecklingsuppdrag 2015-2017:

- Erbjudna unga en meningsfull och lärorik fritid som förbereder dem för vuxenlivet, genom att vidareutveckla moderna mötesplatser, skapa möten mellan unga från olika områden och mellan olika generationer.
- Samverkan med olika aktörer och nämndövergripande arbete ska utvecklas för att främja nytänkande. Alternativa driftsformer ska prövas.
- Främjandet av flickors engagemang inom idrotten ska öka. Idrottsanläggningar ska utformas med särskild hänsyn till ett jämställt utbud.
- Personer med funktionsnedsättning ska ges förutsättningar att ta del av fritidsutbudet.
- Idrott utan gränser fortsätter som arbetssätt och utvecklas i samarbete med skolan.

Utvecklingsuppdraget omfattar:

- Att öka utbudet för barn och unga.
- Att variationen inom utbudet för barn och ungdomar ska öka med minst två nyheter.
- Att nya möjligheter för organiserad och spontan idrott skapas genom att utveckla befintliga och bygga nya anläggningar.
- Att flickors deltagande i idrottsaktiviteter ska öka med minst 2 % (7-25 år)
- Att jämföra och utvärdera ansökningar om aktivitetsbidrag samt genomföra elevenkät.

Regler och riktlinjer för föreningsbidrag i Södertälje

Kultur- och fritidskontoret genomförde år 2011 en översyn av kommunens föreningsstöd "Förslag till nya regler och riktlinjer för föreningsbidrag" vilka justerades av KF 2014-11-24. Till idrottsföreningar utgår enligt riktlinjerna aktivitetsbidrag, funktionärsbidrag och driftsbidrag. Dessutom kan särskilda stöd i form av driftsbidrag och arrangemangs- och projektbidrag beviljas.

² http://www.sodertalje.se/Kommun-demokrati/Om-kommunen/Organisation/Kultur_och_fritid/Foreningochanlaggning/

Barn- och ungdomsidrottens ställning i landet och i Södertälje kommun

Statistik från Riksidrottsförbundet (RF) visar att antalet deltagartillfällen i hela landet inom den organiserade barn- och ungdomsidrotten (7-20 år) har minskat med 7,2 miljoner eller 12 procent under åren 2004-2013. Enligt både RF och Centrum för idrottsforskning tyder minskningen av deltagartillfällen på att färre barn och ungdomar idrottar i föreningsform.

En förklaring är att ungdomskullarna har blivit mindre men idrottandet har blivit ännu mindre. Sett till de fem största lagsporterna har utövandet på det nationella planet procentuellt sett dalat mest inom basketen. Andra förklaringar är svårigheter att få ledare att ställa upp, demografiska förutsättningar, växande storstäder och hallbrist.

Enligt RF statistik år 2012 är fotbollen överlägset största idrott för barn och ungdom (7-20 år) mätt i aktivitetstillfällen med 1,5 miljoner aktivitetstillfällen. Därefter kommer ridsport, tätt följd av innebandy. Sedan tennis, simning, ishockey, basket, handboll, gymnastik och friidrott i fallande skala.

Det bör noteras att RF:s sätt att jämföra idrotter mätt i aktivitetstillfällen gynnar lagidrotter. Ridklubbarnas ungdomssektioner bedriver ofta en omfattande "avsutten" ledarledd verksamhet som inte är bidragsberättigad. Enligt de statliga LOK-stöds reglerna ska 75 % av stödet avse ridning/SF-idrott och så kallade "kringliggande verksamheter" är maximerat till 25 %. Dessutom medger Södertälje kommuns regler enbart ett visst antal aktiviteter per person, vilket innebär att ridklubbarnas deltagare "snabbt slår i taket" enligt föreningarna.

I Södertälje har basketen en unikt stark ställning, vilken befestes genom Södertälje Kings tredje raka SM-guld den 29 april 2015. Siffrorna för Södertäljes stora barn och ungdomsidrotter för åren 2012-2014 visar på en positiv utveckling med ca 30 % ökning, samt att även flickors idrottande ökar.

Tabell 1: Södertäljes fem största barn- och ungdomsidrotter 7-20 år (2014)

Fotboll	126 834	varav 15 % flickor och 85 % pojkar
Basket	37 479	varav 58 % flickor och 42 % pojkar
Ridning	30 573	varav 96 % flickor och 4 % pojkar
Simning	30 047	varav 40 % flickor och 60 % pojkar
Hockey & konståkning	29 143	varav 17 % flickor och 83 % pojkar

Ridsporten i Södertälje kommun

Ridsporten är den största idrotten hos flickor i Södertälje kommun. I kommunen finns fyra aktiva ridklubbar som samtliga driver eller samverkar med en ridskoleverksamhet. Därutöver finns en avdelning av Skog och Ungdom, som har en verksamhet med hästar.³ 2014 gjordes en genomlysning av befintliga ridanläggningar och dess standard, verksamhet och organisation, behov av upprustning av befintliga anläggningar och framtida behov av ridanläggningar i växande delar av kommunen samt skillnader i ekonomiskt stöd.

³ Översyn av ridsportverksamheten i Södertälje kommun, Ulf Wilken, 2014

Ekbackens Ryttnarörening, bildad 2011 och ansluten till Svenska Ridsportförbundet. Samarbetar med Rinman Ridutbildning AB samt Firma Stall Eva-Lotta Krafft. "Ridfritids" 4 dagar i veckan och ridskoleverksamhet med ponnyer fredag, lördag, söndag. Lokaler hyrs av markägaren. Avtal finns som uppfyller RF:s krav för LOK-stöd och verksamheten planeras i samverkan med utförarna. Cirka 122 uppsittningar per vecka. Arrangerar tränings- och klubbävlingar samt lokaltävling i dressyr för ponny. Stallbyggnad av låg standard i mindre ladugård. Litet uppvärmt uppehållsrum. Serviceutrymmen saknas. Anläggningen är inte anpassad för funktionsnedsatta. Gångavstånd från buss ca 300 m. Avstånd tätort ca 2,5 km.

Hölö Ridklubb, bildad 1989. Liten ridskola som drivs på entreprenad från ridklubben. Ridskolehästarna ägs av ridskolan. Stallbyggnaden har plats för 34 hästar i boxar och hyrs av fastighetsägaren. Genom avtalet uppfylls Riksidrottsförbundets krav för Lokalt aktivitetsstöd (LOK) och föreningen får ett inflytande över verksamheten. Två upplysta uteridbanor. Ridskolan har 160 uppsittningar per vecka och bedrivs 50 veckor per år. Förutom ridskolans grupper sker ridning/verksamhet dagtid fyra dagar per vecka för funktionsnedsatta. Klubben genomför 4-5 lokala tävlingar per år, klubbävlingar, clinics mm. Ridskoleverksamheten tillmötesgår ett behov i en del av kommunen som ligger på långt avstånd från andra ridaktiviteter. Anläggningen saknar serviceutrymmen, har enbart utedass och bristfällig vattenförsörjning. Totalt sett en mycket bristfällig anläggning utan tillgänglighetsanpassning. Avstånd till buss 1,5 km och ca 3,5 km från tätort.

Järna Ridklubb, bildad 1973. Föreningsdriven ridskola med cirka 320 uppsittningar per vecka. 22 ridskolehästar. Ridskoleverksamhet inriktad främst mot barn och ungdom. Verksamhet/ridning för personer med funktionsnedsättning med ca 15 ryttare per vecka. Arrangör av lokaltävlingar. Stall i mycket dåligt skick, saknas serviceutrymmen och har utedass. Anläggningen är inte anpassad för funktionsnedsatta. Enkel barack fungerar som personalutrymme och klubbtrum. Oisolerat ridhus uppfört 2002 med enkel kortsidesläktare och uteridbana. Gångavstånd från buss ca 1 km. Avstånd tätort ca 3 km.

Södertälje Ridklubb, bildad 1948. Flyttade 1994 till anläggningen vid Lina som uppfördes av ridklubben själv. Föreningen äger befintliga byggnader, men arrenderar mark av kommunen. Föreningsdriven ridskola med 40 ridskolehästar och cirka 440 uppsittningar per vecka. Stall med plats för 70 hästar, uteboxar/karantänstall. Två isolerade ridhus, servicedel med kafeteria, klubbtrymmen, personal- och kontorsrum samt omklädningsrum. Anläggningen är anpassad för personer med funktionsnedsättning. Uteområden med stor belyst sandbana, stor hårdgjord parkering samt hag- och skogsmark med påbörjat uppförande av terrängbana. Tävlingsverksamhet på alla nivåer från lokal tävling till nationell cirka 30 dagar per år samt träning under tävlingsliknande förhållanden för hela närregionen. Fritidsverksamhet med av kommunen anställd fritidsledare på 70 % inom ramen för sk. Pegasus-projekt (verksamhet för barn med särskilda behov) samt ett arbetslag med 6-8 personer i daglig verksamhet med handledare. Goda allmänna kommunikationer.

Tabell 2: Medlemmar och deltagartillfällen ridklubbar 2014

Förening	Antal medlemmar	Medlemmar 7 - 20 år (%)	Varav antal flickor	Varav antal pojkar	Redovisade deltagartillfällen	Deltagartillf per medlem
Ekbackens	130	97 (75 %)	90	7	4 063	31
Hölö Ridklubb	108	52 (48 %)	49	3	2 532	23
Järna Ridklubb	450	211 (47 %)	199	12	10 837	24
Södertälje Ridklubb	745	259 (35 %)	236	23	12 200	16

Av tabellen framgår att Ekbackens Ryttaförening är den ridklubb som har flest deltagartillfällen per medlem i åldern 7-20 år. Observeras bör att RF:s LOK-stödsregler liksom Södertäljes kommuns begränsar redovisningen av deltagartillfällen (se sid 6), vilket gör att all verksamhet inte kan redovisas, vilket också kan påverka jämförbarheten mellan föreningarna.

Föreningsstödet till ridklubbar med ridskola

Den största delen av samhällets stöd till idrotten är relaterad till idrottsanläggningar. Stora delar av detta stöd går till skolans verksamhet och allmänheten. Driftsbidragen till idrottsföreningar med egna lokaler var drygt 4 mkr och aktivitetsbidraget för verksamhetsåret 2013/14 uppgick till 2,2 mkr.⁴

Förenings och anläggningsenhetens övergripande mål är att ha fungerande anläggningar med nöjda brukares.⁵ Alla medborgare ska ha tillgång till idrott, men särskilt angeläget är att tidigt ge barn och unga (7-25 år) goda motionsvanor. Också den roll som idrotten kan spela för människor med funktionsnedsättning och för att underlätta integrationen av invandrade människor från andra länder är av stor betydelse.

Utgångspunkten är att de som väljer ridning ska ha samma lokalförutsättningar som andra fritids- och idrottsverksamheter. Det innebär att deltagaravgifterna i första hand ska finansiera verksamhetens kostnader som hästar, hästhållning, utrustning, personal etc.

Södertälje kommun tillämpar nolltaxa för barn och ungdomar. Avvikelse finns för verksamheter utanför ordinarie säsong t ex. fotboll på vintern och ishockey på sommarhalvåret.

⁴ Budget för Kultur- och fritidsnämnden (nämndbidrag kr) 2015 (2014)

Tabell 3: En jämförelse av det ekonomiska stödet till ridklubbarna 2013/14

Klubb	Drifts- bidrag	Aktivitets- bidrag	Totalt	Bidrag/ medlem	Bidrag/ deltagar- tillfälle	Andel driftsbidrag	Andel aktivitets- bidrag
Ekbacken	0	17 000	17 000	131	4	0	100 %
Hölö	150 000	13 000	163 000	1 509	64	92 %	8 %
Järna	260 000	61 000	321 000	713	30	81 %	19 %
Södertälje	1 500 000	72 000	1 572 000	2 110	129	95 %	5 %

Till grund för nuvarande driftbidrag ligger kommunens stöd till investeringar som gjorts med kommunal borgen. Detta gör att skillnaderna i driftsbidrag är betydande. Södertälje Ridklubb (SRK) har det största driftbidraget, men har också investerat 10-11 mkr 1994 i samband med byggnationen av den nya anläggningen. Den är av en annan standard, storleksordning och kapacitet än kommunens övriga ridanläggningar.

Vid översynen 2014 ansåg utredaren att anläggningen till delar håller en god standard men att ridskolans utrymmen som sadelkammare, skötselplatser och plats för skoning inskränker sig till det nödvändigaste samt att ridskoleverksamheten är av god kvalitet, men med en låg nyttjandegrad av lektionshästarna. Detta bemöttes av SRK i skrivelsen till KS 2015 där man påpekade att det totala antalet uppsittningar 2013 var 440 per vecka vilket innebar att hästarna arbetade i genomsnitt 16,9 lektionspass per vecka under vårterminen och 14,5 under höstterminen.

Grundtanken beträffande idrottens lokalstöd är att det ska främja den allmänt tillgängliga breddverksamheten. I ridsportens fall handlar det om att stödja ridskolans verksamhet och tillgänglighet för framförallt barn, ungdomar och personer med funktionshinder. Det väcker frågan om det nuvarande stödet till Södertälje Ridklubb är i proportion till föreningens nuvarande ridskoleverksamhet? Det väcker också frågor om hur kommunen ska värdera SRKs anläggning som resurs och arena för tävlingar och träningar under tävlingsliknande förhållanden.

Skulle SRKs bidrag per aktivitetstillfälle tjäna som riktmärke för övriga klubbar skulle exempelvis Järna Ridklubb vara berättigade ca 1,4 mkr i kommunalt stöd.

Häst- och ridskoleanläggningen - kvalitetskriterier

Skillnaden mellan ridning och annan idrottsverksamhet är det levande "redskapet och läromedlet" hästen. En anläggning för en ridskola ska vara funktionsduglig, säker och välskött.⁶ Svenska Ridsportförbundet har utarbetat normer för god hästhållning, råd vid uppförande av häststallar samt rekommendationer beträffande måttbestämmelser vad gäller stallinredningar i skriften Hästanläggningar – en guide (2014). Syftet är att den ska fungera som vägledning vid planering och byggnation av stall eller en hel anläggning.

⁶ Driva ridskola, Svenska Ridsportförbundet, 2012, SISU Idrottsböcker

En ridkola ska ha en funktionell, säker och trivsamt miljö. Stallet är hästarnas hem. Det ska vara tyst, ljusst, ha frisk luft samt vara hållbart, säkert och trivsamt för både hästar och människor. Dessutom ska det vara lättarbetat. Ridskolans stall är också utbildningsplats för klubbens alla medlemmar (även de rullstolsburna) och många människor ska kunna vistas där samtidigt.

Ridhuset är lektionssalen. Isolerade ridhus bör prioriteras med tanke på personal och elever. Ordentliga ljusinsläpp av dagsljus (utan störande ljusfenomen), sparar energi. För att ridhus ska vara fukttåliga behövs ventilation och viss tillskottsvärme. Ridbanans underlag har betydelse för hästarnas hållbarhet. Den måste anläggas på rätt sätt och underhållas kontinuerligt.

Rasthagar är ett krav för att tillgodose hästarnas behov av daglig utevistelse och naturliga beteende. Underlaget får inte vara lerigt, vilket fordrar tillgång till dränerade och hårdgjorda ytor under delar av året.

En ridanläggning behöver också väl planerade och dimensionerade serviceutrymmen för personal, förening och besökande. Omlädningsrum med duschar och skåp är viktigt för att undvika spridning av allergener. En kafeteria med utsikt över ridverksamheten är en tillgång och en mötesplats.

Exempel på andra kommuners ridsportanläggningar och avtal

Umeå Ryttaförening:

Anläggning byggd 1999, till en kostnad av 53 mkr. Plats för ca 120 hästar uppstallade på heltid, gäststall med 22 boxar och 2 spiltor, kallstall med 11 boxar. Plats för hovslagare, vattenspiltor, tvättstuga, skrittmaskin. Två ridhus på 25 x 80 resp. 22 x 65 m, paddock 21 x 60 m, hoppbana 60 x 100 m, dressyrbana 22 x 65 m och framridningsbana 40 x 70 m.

Föreningsdriven ridkola med ca 45 hästar och ponnyer (16 boxar och 32 spiltor), 67 boxar för medlemsuppstallade hästar. Modern servicedel med kafeteria, klubbtrymmen, personal- och kontorsrum samt omlädningsrum och ridsportbutik

Föreningen har ett hyresavtal och tilläggsavtal avseende fastighetsskötsel, förebyggande och avhjälpande underhåll samt fördelning av driftskostnader. Avtalet togs fram i nära samverkan mellan kommunen och föreningen med villkor i syfte att trygga föreningens och verksamhetens långsiktiga överlevnad. Föreningens hyra till kommunen var år 2011 35 000 kr/år. Kostnaden för el, värme, vatten/avlopp belastar kommunen till 2/3 och föreningen till 1/3 per år. Föreningen har en vaktmästare anställd på heltid som ansvarar för daglig skötsel och enklare underhåll. Större reparationer och avhjälpning av fel på exempelvis tekniska installationer görs av kommunen som också svarar för snöröjning av tak. Kommunen betalar årligt bidrag till ridhusunderlag med ca 160 000 kr. Kommunens "kapitalhyra" uppgavs år 2010 till ca 5 mkr/år.

Sätra Ridanläggning med Mälarhöjdens Ridskola

Anläggning klar november 2012, byggkostnad ca 85 mkr. Plats för 60 boxuppstallade hästar, två isolerade ridhus (23 x 60m respektive 20 x 42 m), uteridbana. Modern servicedel med kafeteria, klubbtrymmen, personal- och kontorsrum samt omlädningsrum. Hårdgjorda ytor för rasthagar, parkering, gödseltransporter mm. Anläggning anpassad för personer med funktionsnedsättning m.m. Entreprenörsdriven ridskoleverksamhet med 60 ridskolehästar.

Driftbolaget har ett hyresavtal med Stockholms Stad för en hyrestid om 5 år. Hyran är 150 000 kr första året (2013), 260 000 kr andra året och därefter 375 000 kr. Hyresgästen svarar för driftkostnader som el, värme, vatten samt för löpande skötsel och inre underhåll. Stockholms Stad svarar för yttre underhåll, byggnader och tekniska installationer.

Valla Ponnyklubb i Linköping

411 medlemmar år 2009 varav 79 % 7-20 år. Anläggningen ägs av Linköpings kommun och arrenderas av Valla ponnyklubb. Föreningsdriven ridskola med ca 270 ridande/vecka inklusive handikapp- och ridlekisgrupper. Stall med plats för 45 hästar varav 35 ponnyer, litet ridhus, klubbrum, enklare serviceutrymmen. Föreningen fick 2009 totalt 750 000 kr i kommunalt stöd varav 200 000 i verksamhetsstöd, 350 000 kr i lokalsubvention och 200 000 kr för skötsel och underhåll

Sammanfattande reflektioner och förslag

Ridsportverksamheten i Södertälje är idag en stor barn- och ungdoms- samt flickidrott i kommunen, i likhet med landet i övrigt. Verksamheten motsvarar väl politikens mål och inriktning genom att bland annat erbjuda en meningsfull och lärorik fritid för unga, inkluderande mötesplats, möjligheter till samverkan mellan olika aktörer och nämndöverskridande arbete, och öka flickors idrottsengagemang. För att häst- och ridverksamheten ska ha förutsättningar att fortsätta utvecklas behövs tillgång till anläggningar som är anpassade efter verksamheternas behov och dagens krav på hästhållning.

Ridskolan har "extraordinära kostnader" i förhållande till annan idrottsverksamhet, men också "extraordinära möjligheter". Förhållandet att hästar kräver daglig skötsel och tillsyn innebär att verksamheten är öppen alla dagar och kan tjäna som mötesplats för intresserade barn och ungdomar, under tillsyn av personal och ledare. Hanteringen och samspelet med hästar erbjuder mervärden som personlig och social utveckling. Även i terapeutiska och specialpedagogiska sammanhang har hästar visat sig nyttiga, vilket gör ridskolan till en resurs för kommunen.

Stödet till föreningar med ridskoleverksamhet ska möjliggöra för barn och ungdomar att välja hästar och ridning som fritidsintresse och idrott i de delar av kommunen där befolkningsunderlaget bedöms tillräckligt. I Södertälje liksom övriga delar av landet är stödet till funktionella anläggningar mest betydelsefullt för föreningarna och förenat med de största kostnaderna för kommunen.

Ridskoleverksamheten är en utpräglad breddidrott för barn, ungdomar och vuxna med en stark lokal förankring. Majoriteten rider en gång per vecka, de flesta ridskolor har generösa öppettider, personal på plats och förutsättningar att fungera som mötesplats för hästintresserade oavsett ålder och funktionsförmåga.

Renodlade ridskoleverksamheter saknar i huvudsak affärsmöjligheter i form av sponsor- och publikintäkter. Det är emellertid vanligt att inhysa kompletterande verksamheter dagtid som skolsamarbeten, arbetsträning, sysselsättningsstöd och rehabverksamhet.

Vid ridskolor finns ofta stallplatser med medlemsägda hästar vilket översynen 2014 också beskrev fördelarna med. Kostnaden för denna del av verksamheten har inte kommunalt stöd utan bär sina egna kostnader till en marknadsmässig hyra.

Det kommunala anläggningsstödet syftar främst till att skapa förutsättningar för föreningsidrotten att kunna erbjuda breddidrott genom ett varierat utbud av aktiviteter till en rimlig kostnad för barn, ungdomar och vuxna i kommunens olika delar. Verksamheternas direkta kostnader finansieras via deltagaravgifter.

Grundtanken är att idrotter med föreningsägda anläggningar och en för allmänheten öppen verksamhet ska ha samma lokalförutsättningar som idrotter med tillgång till kommunala anläggningar. Det innebär att driftsbidraget ska vara motsvarande det som om kommunen ägt lokalen och betalat hyran.

Ridskoleanläggningarna i Södertälje kommun har betydande behov av förbättringar för att kunna fortsätta bedriva och utveckla en kvalitetssäkrad verksamhet, samt uppfylla dagens krav beträffande serviceutrymmen, hästhållning, säkerhet och arbetsmiljö. Det är därför viktigt för alla parter (kommunen, föreningen och eventuell entreprenör) att finna en avtalsmodell som skapar förutsättningar för en långsiktigt stabil drift, erbjuder medlemmarna ett för orten rimligt ridpris och främjar det ideella föreningsarbetet.

Förslag till samlat "Ridsportlyft Södertälje"

Översynen 2014 ansåg att anläggningarna vid Järna, Hölö samt Ekbackens ridklubbar är av en undermålig standard. Utredaren föreslog - förutom beslutet att uppföra ett nytt stall med serviceutrymmen i Billsta samt färdigställande och isolering av ridhuset – dels nybyggnation av en mindre modern anläggning för Hölö ridklubb lokaliserad och anpassad efter kommundelens behov, dels en markreservation för en häst- och ridsportanläggning intill växande kommundelar öster om nuvarande tätort i syfte att kunna tillgodose framtida behov. Beträffande Ekbackens Ryttaförening, som är lokaliserad nära Järna Ridklubb, föreslogs inga ytterligare insatser.

Ekbackens Ryttaförening är starkt kritiska mot förslagen ⁷ som man anser brister i opartiskhet. Verksamheten har en tydlig inriktning mot barn och ungdomar och startade efter det att Järna avvecklat stallfritidsverksamheten 2010. Idag har Ekbacken ca 100 medlemmar anslutna till "Ridfritids".

Denna översyn föreslår att Förening och anläggning går vidare med den tidigare översynens förslag och utarbetar en samlad utvecklingsplan för ridsportens anläggnings- och investeringsbehov för en period om 1-5 år som kan presenteras Kommunfullmäktige maj 2016. Planen tas fram i samråd med företrädare för ridsportdistriktet och föreningarna under perioden oktober 2015-maj 2016. En särskild dialog föreslås med företrädare för Järna Ridklubb och Ekbackens Ryttaförening i syfte att finna en lösning där det totala ridsportengagemanget kan utvecklas i samverkan, på ett för medlemmarna och orten positivt sätt.

Framtidsinriktade diskussioner som kan inspirera till både verksamhetsutveckling, resurssamverkan och kostnadseffektivitet är en viktig del i processen. Hur kan ridsporten och ridanläggningen bli en tillgång och mötesplats för fler medborgare? Kan moderna häst- och ridsportanläggningar fungera som resurs för fler verksamheter i kommunen? Exempelvis som fritid och friskvård för personer med funktionsnedsättning, vid pedagogiska insatser i skola och särskola, inom rehabilitering och

⁷ Kompletteringar från Ekbackens Ryttaförening 2015-06-15

habilitering eller psykosocial omsorg? Kan utvecklad samverkan skapa "vinna-vinna-effekter" offentligt, ideellt och privat?

Förslag beträffande ridskolornas lokalförutsättningar

Sammanställningen av det ekonomiska stödet till ridklubbarna i Södertälje visar på stora differenser. Ett förhållande som har sin grund i gamla överenskommelser och avsaknad av tydliga fördelningsprinciper. En jämförelse mellan Södertälje och Järna ridklubbar visar att det skiljer närmare 100 kr i bidrag per deltagartillfälle. SRK har ett driftbidrag på 1,5 mkr och 12 200 deltagartillfällen, Järna 260 tkr och drygt 10 800 deltagartillfällen.

Översynen föreslår att en ny beräkningsmodell för kommunens lokalstöd till ridklubbar med ridskola tas fram i samråd med föreningarna och som är klar att tas i bruk per 2016-01-01.

Modellen ska främja ridskolornas verksamhet i linje med Södertälje kommuns politik och kunna tillämpas på ett likvärdigt och transparent sätt för samtliga ridklubbar med ridskola. Dock med reservation beträffande verksamhetens lokalisering och befolkningsunderlag. Det vill säga att finns två klubbar med ridskola inom samma upptagningsområde kan kommunen besluta att rikta anläggningsstödet till en av föreningarna.

Nedan redovisas två förenklade beräkningsexempel på fördelningsmodeller för lokalstöd till kommunägd ridskoleanläggning.

Till utgångspunkt ligger den planerade investeringen i Järna och antaganden beträffande andelen ridskolehästar/medlemsuppstallade hästar och andelen verksamhet för prioriterade grupper.

Exempel 1: Lokalstödet beräknas enligt andelen deltagartillfällen för prioriterade grupper av ridskolans totala verksamhet i förhållande lokalkostnaden för ridskoleanläggningen.

OBS - Det fordrar en förändrad rapporteringsrutin där föreningarna även rapporterar in deltagartillfällen för medlemmar > 25 år enligt samma riktlinjer som för aktivitetsbidraget.

OBS – Konsekvenserna för ridklubbarna måste noga analyseras. Vuxenridningen är betydelsefull för ridskolan på många sätt. Både vad gäller att rekrytera funktionärer till klubbens verksamhet och för vuxennärvaro på anläggningen, samt för att kunna fördela lektionsverksamheten på ett effektivt sätt. Hästar och ridning är för många ett livslångt intresse och en viktig friskvårdsaktivitet. Det behöver även säkerställas att denna del av verksamheten behandlas på ett "rättvist sätt" i förhållande till andra idrotter med kommunalt anläggningsstöd.

I exempel 2 omfattas hela ridskolans verksamhet. Svenska Ridsportförbundets kartläggning av kommunernas stöd till ridsporten visar att kommunerna vanligtvis upplåter lokalen fritt alternativt till en "symbolisk hyreskostnad".

1. *I exemplet beräknas lokalstödet i förhållande till ridskolans verksamhet för barn- och ungdomar 7-25 år samt för personer med funktionsnedsättning.*

Stall för 32 hästar

Investering: 15 mkr, avskrivningstid 33 år

Hyreskostnad inklusive fastighetsrelaterad drift: 1,1mkr/år

Lokalkostnad per häst och år: 34 375 kr/år

Lokalkostnad ridskola (24 ridskolehästar): 825 tkr/år

Lokalkostnad medlemsuppstallade hästar: 275 tkr/år

Om 60 % av ridskolans verksamhet avser prioriterade grupper blir kommunens kostnad: 495 tkr/år, föreningens hyra för vuxenverksamheten 330 tkr/år och 275 tkr/år för medlemsuppstallade hästar.

2. *I exemplet svarar kommunen för ridskolans andel av lokalkostnaden och föreningen för medlemsuppstallade hästar.*

Kommunens lokalkostnad: 825 tkr/år

Föreningens lokalhyra: 275 tkr/år

Nedan redovisas två förenklade beräkningsexempel på fördelningsmodeller för lokalstöd till föreningsägd ridskoleanläggning.

Enligt Södertälje kommun är grundtanken att idrotter med föreningsdrivna anläggningar och en för allmänheten öppen verksamhet ska ha samma lokalförutsättningar som idrotter med tillgång till kommunala anläggningar.

Beräkningsexemplen nedan bygger på antaganden beträffande föreningens anläggningskostnad, ridskolans respektive medlemsuppstallade hästars andel av anläggningskostnaden samt andelen verksamhet för prioriterade grupper enligt ovan.

1. *I exemplet beräknas lokalstödet i förhållande till ridskolans verksamhet för barn- och ungdomar 7-25 år samt för personer med funktionsnedsättning.*

Stall för 70 hästar varav 40 ridskolehästar och 30 medlemsuppstallade hästar

Anläggningskostnad: 600 tkr/år

Lokalkostnad per häst och år: 8 600 kr/år

Lokalkostnad ridskola (40 ridskolehästar): 343 tkr/år

Lokalkostnad 30 medlemsuppstallade hästar: 257 tkr/år

Om 50 % av ridskolans verksamhet avser prioriterade grupper, kommunens kostnad: 171 500 kr/år, föreningens lokalkostnad för vuxenverksamheten 171 500 kr/år samt för medlemsuppstallade hästar 257 tkr/år.

2. *I exemplet svarar kommunen för ridskolans andel av lokalkostnaden och föreningen för medlemsuppstallade hästar.*

Kommunens lokalkostnad: 343 000 kr/år

Föreningens lokalhyra: 257 000 kr/år

Förslag beträffande revidering av avtal samt nytt anläggningsstöd.

I avtalen mellan kommun och förening (där kommunen äger anläggningen) ska regleras vem som svarar för driftkostnader som el, värme, vatten samt för löpande skötsel, inre underhåll, yttre underhåll, byggnader och tekniska installationer. Exempel på fördelning är att kostnader för drift, löpande skötsel och inre underhåll belastar föreningen och att kommunen svarar för yttre underhåll och tekniska installationer.

Södertälje Ridklubb har en äldre anläggning. I samband med översynen 2014 framförde föreningen "att man i framtiden kommer att ha ett starkare underhållsbehov av anläggningen som nu stått i 20 år samt att ny lagstiftning kan komma att innebära att uppställning av ridskolehästar i spilta i

framtiden kan komma att fasas ut". SRK pekar också på renoveringsbehov av ridhusen samt på brister i arbetsmiljön.

Översynen föreslår revidering av avtal enligt ovan.

Översynen föreslår att Kultur och fritidskontoret arbetar enligt dialogmodellen med föreningarna för att få fram underlag beträffande behovet av planerade underhållsåtgärder och kostnader på minst tre års sikt för god framförhållning och förutsägbarhet. Både för föreningen och Södertälje kommun.

Förslag beträffande stöd till tävlings- och evenemangsverksamhet

Tävling är en viktig del av ridsporten i likhet med andra idrotter. I Södertälje kommun är Södertälje Ridklubb en samlande punkt för tävlingar och träning. Man arrangerar tävlingar på alla nivåer från lokal till nationell med cirka 30 tävlingsdagar per år samt ett stort antal träningar under tävlingslikande förhållanden s.k. "Pay and jump". Att arrangera tävlingar är också en möjlig källa till intäkter för föreningen genom att man tillhandahåller en tjänst som ryttare betalar för.

Denna översyn föreslår i likhet med tidigare att kommunens stöd till SRK som tävlings- och eventarena prövas i särskild ordning inom ramen för dialogmodellen.

Förslag beträffande ridskolan som mötesplats för barn och unga

Ridklubbarna har ofta en aktiv ungdomsverksamhet. Föreningar anslutna till Svenska Ridsportförbundet ska också ha en ungdomssektion med egna stadgar och styrelse. Idag finns också vid större anläggningar med lämpliga lokaler, kommunalt anställda, alternativt finansierade fritidsledartjänster. Fritidsledarens roll är att ta emot barnen efter skolan, laga mellanmål, ge läxhjälp och arrangera aktiviteter tillsammans med klubbens ungdomar. Tidigare översyn föreslog att föreningar med mer omfattande ridskoleverksamhet (Järna), skulle få tillgång till en kommunalt avlönad fritidsledare.

I Södertälje kommun arbetar Ung fritid med ungas fritid och ansvarar för fritidsgårdsverksamhet. Det övergripande målet är att förbereda unga för vuxenlivet genom att bidra till deras personliga och sociala utveckling. Ung fritid driver flera mötesplatser, som alla riktar sig till ungdomar i åldern 13-18 år. Verksamheten utgår ifrån de ungas initiativrikedom, kunskap och kreativitet.

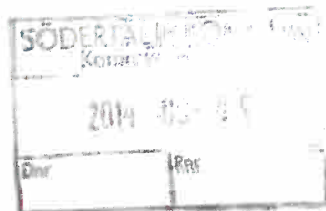
Denna översyn föreslår att behovet av fritidsverksamhet och mötesplatser för framförallt unga tjejer vid de större ridskolorna ses över i samverkan mellan Förening och anläggning, Ung Fritid, skolan och de ridklubbar där behoven är störst.

resentation utredaren

Christina Risshytt-Collman är civilekonom med beteendevetenskaplig påbyggnad, verksam inom Kultura AB sedan 1989 som utredare, projekt- och processledare med frågor som rör samspelet mellan hästsektorn och samhället som specialinriktning. Hon arbetar för närvarande även inom Stiftelsen Hippocampus med det nationella Arvsfondsprojektet *Verksamhet med hästen som resurs inom hälsa, vård, skola och omsorg*. Tidigare personalchef vid ATG, ledamot i Lantbruksuniversitetets styrelse och Veterinära Ansvarsnämnden samt förtroendeuppdrag som ordförande för Ridsportförbundets Ridskole- och utbildningssektion.

Bland uppdragen kan nämnas;

- Seminariet Hästen och dess miljö som resurs inom hälsa, vård, omsorg och skola, Linköpings kommun
- Utredare Hästen och vi – tillsammans skapas mervärden, Landsbygdsdepartementet
- Nationell koordinator i projektet Hästen i samhällsutvecklingen och planeringen, HNS
- Utredare Modeller för drift och skötsel av större ridanläggningar, Linköpings kommun.
- Regionalt Hästforum – en modell för hantering av hästanknutna frågor mellan näringen och samhället, HNS
- Ridskolan i samhället, Ridskolornas Riksorganisation (RRO)
- Projektledare för Equus 2009, The Future of The Horse Industry in Rural Areas and Society under det svenska EU-ordförandeskapet, HNS, Jordbruksverket, LRF och SLU
- Regionala forum – hållbar samverkan med utvecklingskraft, Svenska Ridsportförbundet
- Utredning av häst- och ridverksamhetens framtid i programområdet Lindhov-Hågelby-Eriksberg, Botkyrka kommun
- Översyn av ridsporten i Karlstad kommun, Karlstad kommun
- Framtidsspaning på hästsektorn och Dialogforum, Jordbruksverket
- Hästen i centrum, Kungl. Skogs- och Lantbruksakademien, Hästnäringens Nationella Stiftelse, Jordbruksverket
- Vägledning till säkrare häst- och ridverksamhet, Konsumentverket

2014-09-03

Tjänsteskrivelse

Dnr KS 14/130

Kontor
Kommunstyrelsens
kontorHandläggare
Johan Ljöstad
08-532 016 26Kultur och
fritidskontoretAnders Siljelöf
08-523 028 63
anders.siljelof@sodertalje.seSusanne Bergström
08-523 010 94
Susanne.bergstrom@sodertalje.se

Kommunstyrelsen

Ridsportens förutsättningar inom Södertälje kommun**Sammanfattning av ärendet**

Vid kommunstyrelsens den 3 april 2014 i ärende 33 gavs stadsdirektören i uppdrag att utreda det kommunalekonomiskt bästa långsiktiga alternativet för uppförande och drift av stall i Järna. Vidare uppdrogs Stadsdirektören att genomföra en översyn av ridsportens förutsättningar inom kommunen, och hur stödet till denna verksamhet bör utvecklas. Uppdraget avsåg den fysiska upprustningen såväl som hur föreningsstödet till ridklubbarna skall utformas.

Kommunförvaltningen föreslår att uppförande av nytt stall i Järna prövas i Mål och budget 2015-2017.

Kommunförvaltningen föreslår kommunstyrelsen att uppdra stadsdirektören att under 2015 genomföra en översyn av bidragsfördelningen samt redovisa hur bidragen kan fördelas på ett rättvist och transparant sätt.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse kommunförvaltningen 2014-09-08

PM Kommunförvaltningen 2014-09-08

PM Kommunstyrelsens kontor 2014-04-28

Översyn av ridsportsverksamheten i Södertälje Kommun

Ärendet

I ärende 33 vid kommunstyrelsen 2013-04-03 uppdrogs Stadsdirektören av den politiska majoriteten att:

Stadsdirektören ges i uppdrag att utreda det kommunalekonomiskt långsiktigt bästa alternativet för uppförande och drift av ett nytt stall vid Järna ridklubbs anläggning i Billsta. Stadsdirektören ska senast 22 maj återkomma till kommunstyrelsen med förslag till hantering.

Stadsdirektören ges i uppdrag att se över ridsportens förutsättningar inom kommunen och hur stödet till denna verksamhet bör utvecklas. Det handlar både om ansvaret för den fysiska upprustningen och om hur föreningsstödet till ridklubbarna utformas på ett transparent och långsiktigt hållbart sätt.

PM Kommunstyrelsens kontor 2014-04-28 Dnr 14/130 analyserar det kommunalekonomiskt bästa alternativet för uppförande och drift av ett nytt stall i Järna. Kommunförvaltningen förespråkar en byggnation i egen regi i vilket stallet ägs och förvaltas av Telge Fastigheter AB.

Uppdraget om ridsportens förutsättningar inom kommunen och hur stödet till denna verksamhet bör utvecklas redovisas i detta ärende. Stadsdirektören delegerade uppdraget till Kultur och fritidskontoret vilket uppdrog Ulf Wilken att utreda ridsportens behov samt hur stödet bör utvecklas över tid. Utredningen redovisas i "Översyn av ridsportsverksamheten i Södertälje Kommun".

Utredningen och kommunförvaltningens bedömning av ridsportens behov, och kommunens stöd till denna verksamhet, renderar ett antal åtgärder. Kommunförvaltningen bedömer att följande åtgärder bör beaktas, enligt nedan nämnda prioriteringsordning:

1. Uppförande av nytt stall och isolering av ridhus vid Järna ridklubb.
2. Utreda om bidragsfördelningen idag står i proportion till utförd verksamhet i ridklubbarna.

Kommunförvaltningen föreslår att kommunala ridanläggningar i framtiden upplåts hyresfritt. Elkostnader och värmekostnader finansierar föreningen. Avtal ingås med föreningen som omfattar exempelvis ansvarsfrågor, underhåll samt privatstallade hästar. Verksamhetspecifika kostnader ansvarar respektive förening själva för. För de anläggningar som ägs av ridklubbarna själva som i fallet med Södertälje ridklubb träffar kommunen och föreningen en särskild överenskommelse om hyresbidrag. Hyresbidraget skall likställas med ridklubbar vilka disponerar kommunalt ägda anläggningar hyresfritt.

Ekonomiska konsekvenser och finansiering

I enlighet med PM Kommunstyrelsens kontor 2014-04-28 Dnr 14/130 prövas en investering om 15 mkr samt behovet att utökade kommunbidrag till Järna kommunalnämnd i Mål och budget 2015-2017. De privata stallplatserna vars omfattning skall prövas i den fortsatta processen skall till fullo bära sina egna kostnader. Därmed belastar de privata stallplatserna inte Södertälje kommun. Däremot påverkar projektets storlek kommunens samlade låneskuld.

I ovan nämnda PM redovisas en kostnad om 13,5 mkr. Enligt underlag bifogat i detta ärende framgår ett behov att bl.a. isolera ridhuset vilket innebär ökade kostnader uppgående till totalt 15 mkr.

Kommunförvaltningen bedömer att översynen av föreningsbidragen inte innebär ett utökad behov av föreningsbidrag, utan endast en eventuell omfördelning.

Kommunförvaltningens förslag till kommunstyrelsen:

1. *Pröva en investering, samt behov av utökat kommunbidrag, av nytt stall i Järna i Mål och budget 2015-2017*
2. *Uppdra stadsdirektören att genomföra en översyn av bidragsfördelningen inom ridsporten och åiterrapportera senast under första halvan av 2015.*

Martin Andrae
Stadsdirektör

Staffan Jonsson
Kultur och fritidschef

Beslutet expedieras till:
Kultur och fritidskontoret
Järna Kommunstyrelsen
Hölö kommunstyrelsen
Järna ridklubb
Södertälje ridklubb
Hölö ridklubb
Tälje skog o ungdom
Ekbackens ridklubb

2014-09-08
PM

Kontor
**Kultur och
fritidskontoret**

Handläggare
Anders Siljelöf
08-523 028 63
anders.siljelof@sodertalje.se

Handläggare
Susanne Bergström
08-523 010 94
Susanne.bergstrom@sodertalje.se

Ridsportens förutsättningar i Södertälje Kommun

Bakgrund

Kommunstyrelsen i Södertälje kommun gav Stadsdirektören i uppdrag att utreda det kommunalekonomiskt långsiktigt bästa alternativet för uppförande och drift av ett nytt stall vid Järna ridklubbs anläggning i Billsta.

Kommunstyrelsen har även gett stadsdirektören i uppdrag att se över ridsportens förutsättningar inom kommunen och hur stödet till denna verksamhet bör utvecklas. Detta vad avser både ansvaret för den fysiska upprustningen och hur föreningsstödet till ridklubbarna kan utformas på ett transparent och långsiktigt hållbart sätt. Kommunförvaltningen har med hjälp av Ulf Wilken genomfört översynen.

Ärendet

Fem ridklubbar som idag har föreningsbidrag från Södertälje kommun, geografiskt spridda inom kommunen, har besökts och dess ledare intervjuats om verksamheten. Ridklubbarna har idag fungerande föreningar som driver verksamheten, förutom Ekbacken där uppdraget är utlagt på en privat utförare. Översynen har utförts av Ulf Wilken, sakkunnig inom ridsporten, och omfattat en kartläggning av:

- befintliga ridskoleanläggningar och deras standard
- omfattningen av respektive ridskolas verksamhet
- hur de olika verksamheterna är organiserade

- skillnaden vad gäller ekonomiskt kommunalt stöd till olika verksamheter
- behovet av upprustning av befintliga anläggningar
- det framtida behovet av ridanläggningar inom kommunen avsedda för allmännyttig verksamhet
- styrmedel för att säkerställa en bra ridklubb- och ridskoleverksamhet i kommunen

I Södertälje kommuns Mål och budget 2014-2016 finns följande mål - Flickors idrottsaktiviteter ska öka. Rationella och lättarbetade ridanläggningar ökar möjligheten att utöka verksamhet och hitta nya samarbetsområden med övriga aktörer. Järna ridklubb pekar på möjligheten att öka sin kapacitet med ytterligare elever i ett väl fungerande stall. En satsning på ridsportens anläggningar kommer att bidra till att öka flickors idrottande inom ridsporten.

I översynen redogörs det för den fysiska statusen på anläggningarna. Det finns behov av stora åtgärder på anläggningarna för att nå en god standard jämförelsevis med andra idrotter, t ex toaletter, duschmöjligheter, pausrum, lektionssal och omklädningsrum. Bristen på dessa utrymmen begränsar också ridklubbarnas möjligheter till samverkan med kommunen och andra samarbetspartners när det gäller daglig verksamhet, praktikplatser och olika insatser för arbetslösa. Det har också från föreningarna upplevts som en begränsning vid ansökan av medel från fonder och stiftelser.

Utredningen utmynnar i ett antal förslag till åtgärder:

1. Uppförande av nytt stall och isolering av ridhus vid Järna ridklubb.
2. Utredda om bidragsfördelningen idag står i proportion till utförd verksamhet i ridklubbarna.
3. Byggnation av ett mindre ridhus och servicebyggnad i Hölö.
4. Reservera mark på östra sidan kanalen för framtida eventuell byggnation av en ny ridanläggning.

Nytt stall och isolering av ridhus vid Järna ridklubb år 2015

Anläggningen har idag ett ridhus (oisolerat) och en utebana samt ett stall med plats för drygt 20 lektionshästar och ponnyer samt ett tiotal privathästar. Järna ridklubb äger det nuvarande stallet, klubbhus samt ridhus. Marken samt hagarna arrenderas av Södertälje kommun.

Under hösten 2014 tar man emot 320 elever i sin ridskoleverksamhet. Ridklubben har under sommaren investerat i fyra uteboxar av god kvalité på grund av att boxar i stallet är i så dåligt skick att det är fara för hästarnas hälsa att vistas i dessa.

Det befintliga stallet är i mycket dåligt skick. Stallet är 100 år gammalt och underhållet är mycket eftersatt av tidigare ägare. En besiktning av stallet dömer ut byggnaden i sitt nuvarande skick. Utredaren föreslår att nytt stall uppförs bredvid ridhuset och att samtidigt med stallbyggnationen bör också isolering av ridhuset göras. Detta för att få tryggare miljö för elever och hästar men också skapa bättre inomhusmiljö hela året som gör det möjligt att också få god kvalité på ridhusets ridbotten. Ett nytt stall möjliggör utökad handikappridning efter att den nya stallbyggnaden har tillgänglighetsanpassats.

Kommunförvaltningens bedömning utifrån översynen och tidigare underlag till kommunstyrelsen styrker ytterligare uppfattningen att det kommunalekonomiskt långsiktigt bästa alternativet för uppförande och drift av ett nytt stall vid Järna ridklubb är i egen regi. Vid uppförande av nytt stall bör detta ägas och förvaltas av Telge Fastigheter AB. Stallet skall innehålla ca 33 platser varav de privata stallplatsernas omfattning prövas den fortsatta processen.

Kostnaden för anhallen byggnation samt isolering av ridhus beräknas till 15 mkr. Av de privata stallplatserna skall dessa bära sin del av kostnaden för stallet.

Kommunförvaltningen påtalar vikten av att under projektering och byggnation inhämta erfarenhet och kunskap av sakkunnig person och föra en god dialog med föreningen.

Hölö ridklubb

Hölö ridklubb ligger en bit utanför samhället och på arrenderad mark. Stallbyggnaden är i godtagbart skick men däremot saknar Hölö ridklubb ett ridhus och hygienutrymmen.

Vid Hölö ridklubb bör på sikt ett nytt mindre ridhus samt servicebyggnad anläggas. Inom den närmaste treårsperioden ser kommunförvaltningen ingen möjlighet att prioritera behovet av nya anläggningar med hjälp av kommunala medel.

Tälje skog och ungdoms anläggning Bergtorp (Ritorp)

Verksamheten vid Bergtorp skiljer sig från en traditionell ridskola men är för det inte mindre viktig för Södertälje kommun. Idag bedrivs både ridning och djur och naturinriktad verksamhet. Arvsfonden har beviljat medel för det första året i ett treårsprojekt.

Brister finns som bör åtgärdas. Samhällsbyggnadskontoret vilka äger fastigheten bör upprätta underhållsplan för anläggningen. Medel för byte av utevoltens ridbotten samt installera ytterligare toaletter bör avsättas. Samordning med miljökontoret måste ske vid byte av utevoltens ridbotten.

Södertälje ridklubb (Lina)

Utredaren pekar på att ridklubben kan öka anatalet elever i ridskoleverksamheten inom de befintliga resurserna. Vid SRK finns ett behov av renoveringar av befintliga byggnader i framtiden. Anläggningen har varit i bruk cirka 20 år. Här finns en uttalad tävlingsverksamhet. Kommunens enda elit- och tävlingsarena kommer även i framtiden vara förlagd på SRK under lång tid framöver. Ridklubben bör under första halvåret 2015 ta fram en underhållsplan för anläggningen avseende kommande 10 års behov. Detta arbete bör ske parallellt med kommunens översyn av bidragen till ridsporten.

I den närmaste treårsperioden ser kommunförvaltningen inget akut behov av underhåll med hjälp av kommunala medel.

Ekbackens rytтарförening

Ekbacken är idag en privatägd anläggning med rytтарförening som lagt ut skötsel av ridskolan på entreprenör. Kommunförvaltningen föreslår inga åtgärder i dagsläget på Ekbacken.

Östra sidan av kanalen

Utredaren identifierar ett framtida behov av en ridskola öster om centrala Södertälje, i Glasberga eller Ritorp/Viksbergs området där Tälje skog och ungdoms anläggning Bergtorp är belägen i nuläget. En sådan ridskola kan eventuellt drivas som en filial till en i dag befintlig ridklubb. Kommunförvaltningen föreslår inga åtgärder med anledning av detta i den omedelbara framtiden.

Bidragsfördelningen till ridverksamheten

Kommunen gör en översyn av den nuvarande bidragsfördelningen till ridklubbar med en öppen, allmännyttig, reguljär ridskoleverksamhet med inriktning att bidraget står i proportion till nämnda verksamhet. Därtill kan, efter särskild prövning, läggas speciella satsningar för tävlings och evenemangsverksamhet. Kommunförvaltningen genomför denna översyn av bidragen under första halvåret 2015. Kommunförvaltningen bedömer att den totala mängden föreningsbidrag är på en tillräcklig nivå. Däremot återfinns ett stort behov av belysning och prioritering av nämnda föreningsbidrag.

I nuläget erhåller ridklubbarna driftbidrag som bestämts av kommunen efter dialogmöte med föreningen. Detta regleras i avtal som skrivs mellan föreningen och kommunen. Ridklubbarna har också aktivitetsstöd från kommunen som utgår efter aktivitet och per individ.

Kommunalt ägda ridanläggningar är mycket mer vanligt idag i kommunerna. Det finns runt om i Sverige olika modeller på hur kommunerna stödjer ridsporten. Det vanligaste är att upplåta den kommunala anläggningen till föreningen hyresfritt.

Hyresavtal

Kommunförvaltningen förordar ett hyresavtal enligt nedan nämnda principer avtalas med Järna ridklubb när stallbyggnaden är färdigställd.

- Kommun övertar det ekonomiska ansvaret för ridskolans anläggningsutveckling och underhåll genom ägande av fastigheter och mark.
- Befintliga lokal- och driftbidrag bortfaller.
- Bidragsbudgeten omfördelas alternativt tillförs nya medel.
- Klubbar med verksamhet som inte är bidragsgrundande och allmännyttig för barn och ungdomar, som exempelvis uppställning av medlemmars privata hästar, ska styrka att det kommunala anläggningsstödet inte subventionerar sådan verksamhet.
- Privatuppstallade hästar skall finansieras genom hyresintäkter i självkostnadsnivå.

Kommunförvaltningen föreslår att kommunala ridanläggningar i framtiden upplåts hyresfritt. Elkostnader och värmekostnader är föreningens ansvar att bekosta. Avtal sluts med föreningen som omfattar t ex ansvarsfrågor, underhåll, privatstallade hästar m m. Verksamhetsspecifika kostnader för ridverksamheten svarar ridklubben själv för.

För de anläggningar som ägs av ridklubbarna själva som i fallet med Södertälje ridklubb gör kommunen och föreningen en särskild överenskommelse om ett hyresbidrag som jämfställs med ridklubbar med kommunalt ägda anläggning som är hyresbefriade.

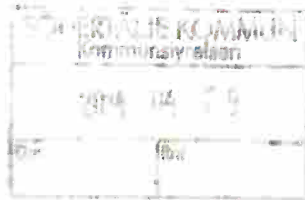
Privata stallplatser

Kommunförvaltningen föreslår att en avgiftsmodell för stallning av privata hästar införs. Medlemsägda/privata hästar betalar självkostnadshyra för sina stallplatser. Det är viktigt att avgiftsnivån sätts rätt för att säkerställa att dessa platser inte är kommunalt subventionerade. Ridskolan tar in avgiften och erlägger årshyra till kommunen för privatstallade hästar. Detta regleras i avtal mellan föreningen och kommunen.

Fortsatt investeringsbehov inom ridsporten

I bilagda översyn föreslås ett antal åtgärder för att stärka ridsporten inom Södertälje Kommun. Översynen visar på brister på anläggningarna som främst handlar om dess fysiska skick. Jämförelse kan göras med andra idrotter inom kommunen där kommunen under ett antal år gjort investeringar för att göra kvalitetsförbättringar i sina anläggningar och friluftsområden.

För en fortsatt positiv utveckling av rid- och ungdomsverksamheten finner utredaren att det som främst måste lösas är anläggningsfrågorna. Detta på lång och kort sikt.

2014-04-28
Tjänsteskrivelse
Dnr KS 14/130

Kontor
Kommunstyrelsens
kontor

Handläggare
Camilla Broo
08-523 069 63
camilla_broo@sodertalje.se

Johan Ljöstad
08-532 016 26
johan.ljostad@sodertalje.se

Kommunstyrelsen

Nytt stall Järna Ridklubb

Sammanfattning av ärendet

Stadsdirektören gavs i uppdrag att utreda det kommunalekonomiskt långsiktigt bästa alternativet för uppförande och drift av ett nytt stall vid Järna ridklubbs anläggning i Billsta. Den politiska majoriteten vill bidra till att uppföra ett nytt stall, och ser två huvudsakliga möjligheter att bidra. Antingen beviljas kommunal borgen eller så tar Södertälje kommun över ansvaret för byggande och drift av anläggningen.

Kommunförvaltningen ser betydande risker vid ett kommunalt borgensåtagande och föreslår en prövning i Maj och budgetprocessen 2015-2017 av byggnation i egen regi.

Beslutsunderlag

Kommunstyrelsens kontors tjänsteskrivelse 2014-04-28

PM Kommunstyrelsens kontor 2014-04-28

Ekonomiska konsekvenser och finansiering

Investering om 13,5 mkr medför behov av utökat kommunbidrag till Kultur och fritidsnämnden med maximalt 920 tkr/år

Kommunstyrelsens kontors förslag till kommunstyrelsen:

1. Ett nytt stall i Järna prövas i Mål och budgetprocessen 2015-2017.
2. Behovet av utökat föreningsbidrag prövas i Mål och budgetprocessen 2015-2017.
3. Uppdra Stadsdirektören att beakta behovet av investeringar i utredningen om Ridsportens förutsättningar, och hur kommunens stöd till denna verksamhet bör utvecklas. Uppdraget skall redovisas före september månads utgång.

Martin Andreas
Stadsdirektör

Mats Christiansson
Ekonomidirektör

Beslutet expedieras till:
Järna Ridsklubb
Telge Fastigheter AB
Kultur och fritidsnämnden
Akten

2014-04-28

PM

Dnr KS 14/130

Kontor

Kommunstyrelsens
kontor

Handläggare

Camilla Broo
08-523 069 63camilla.broo@sodertalje.se

Johan Ljöstad

08-523 016 26

johan.ljostad@sodertalje.se

Kommunstyrelsen

Uppförande och drift av stall i Järna

Bakgrund

I ärende 33 vid kommunstyrelsen 2013-04-03 uppdrogs Stadsdirektören av den politiska majoriteten att:

Stadsdirektören ges i uppdrag att utreda det kommunalekonomiskt långsiktigt bästa alternativet för uppförande och drift av ett nytt stall vid Järna ridskubbs anläggning i Billsta. Stadsdirektören ska senast 22 maj återkomma till kommunstyrelsen med förslag till hantering.

Stadsdirektören ges i uppdrag att se över ridsportens förutsättningar inom kommunen och hur stödet till denna verksamhet bör utvecklas. Det handlar både om ansvaret för den fysiska upprustningen och om hur föreningsstödet till ridskubbarna utformas på ett transparent och långsiktigt hållbart sätt.

Uppdraget om ridsportens förutsättningar inom kommunen och hur stödet till denna verksamhet bör utvecklas redovisas i särskild ordning. Detta PM analyserar det kommunalekonomiskt bästa alternativet för uppförande och drift av ett nytt stall i Järna.

I uppdraget till Stadsdirektören beskrev den politiska majoriteten inriktningen enligt nedan:

Ridsporten är bland barn och ungdomar den största sporten efter fotboll. Till skillnad mot andra sporter är det även en mycket hög andel utövare högt upp i åldrarna. I ridsporten deltar alla på lika villkor, ung som gammal, man eller kvinna. En viktig förutsättning för sporten är bra och tillgängliga anläggningar. Ridhus har uppförts och driften bekostas nästan uteslutande av ridklubbarna själva medan många andra idrotter, men inte alla, har byggts helt eller delvis med kommunala medel och där betydande driftsbidrag många gånger utbetalas. Bakgrunden till detta är ju både historiskt betingad samt beroende på kostnaderna för driften av och användandet av de olika anläggningarna.

Södertälje är inget undantag i detta sammanhang. Det finns en omfattande aktivitet inom ridsporten med både bredd- och elitverksamhet. De ridhus som finns i kommunen har i huvudsak uppförts och finansierats av ridklubbarna själva. I vissa fall dock med stöd av kommunal borgen. För att ytterligare utveckla verksamheten finns det ett behov av både upprustning och utbyggnad. Södertälje kommun behöver ta ett strategiskt grepp kring hur denna utveckling på bästa sätt sikts. Det handlar både om ansvaret för den fysiska upprustningen och om hur föreningsstödet till ridklubbarna utformas på ett transparent och långsiktigt hållbart sätt. Stadsdirektören bör därför ges ett utredningsuppdrag att se över ridsportens förutsättningar inom kommunen och hur stödet till denna verksamhet bör utvecklas.

En fråga som dock inte kan invänta denna utredning om en långsiktig strategi för ridsporten i kommunen är Järna ridklubbs stall i Billsta. Stallet är en gammal lada för kor som har byggts om till ridstall. Anläggningen är i ett mycket dåligt skick med mögelangrepp och hästboxar som inte uppfyller dagens krav både avseende hästarnas fysiska miljö och de anställdas arbetsmiljö. Ett nytt stall är en förutsättning för att kunna fortsätta bedriva ridskola och utveckla verksamheten. Järna ridklubb har till Södertälje kommun lämnat in en hemställan om kommunal borgen för att finansiera uppförande av ett nytt stall och tillhörande personalutrymnen.

Vi anser att Södertälje kommun ska bidra till att ett nytt stall kan uppföras och vi ser två huvudsakliga alternativ för detta. Antingen beviljas kommunal borgen eller så tar Södertälje kommun över ansvaret för byggande och drift av anläggningen. För oss är det viktigt att ett beslut om en sådan investering grundar sig på en analys av det kommunalekonomiskt långsiktigt bästa alternativet för uppförande och drift av ett nytt stall i Billsta.

Järna Ridklubb

Järna ridklubb är en ideell förening. Ridskolan har funnits på Billsta Gård i Järna sedan 1974 och varit föreningsägd sedan 1986. Klubben har idag drygt 550 medlemmar.

Järna Ridklubb erbjuder ridundervisning för barn, ungdomar och vuxna från nybörjare till tävlingsryttare i lätt klass. Ridklubben har även handikappsridning, och för de minsta återfinns knatteridning.

Anläggningen har ett ridhus och en utebana samt ett stall med plats för drygt 20 lektionshästar och ponnyer samt ett tiotal privathästar.

Järna ridklubb äger det nuvarande stallet, klubbhus samt ridhus. Marken samt hagarna arrenderas av Södertälje kommun.

Det befintliga stallet är i mycket dåligt skick. Stallet är gammalt och underhållet är mycket eftersatt av tidigare ägare. En besiktning av stallet dömer ut byggnaden i sitt nuvarande skick. Ridklubben har dock genomfört vissa upprustningar för att åtgärda de mest akuta problemen. Ridklubben bedömer att en totalrenovering blir för dyrt i förhållande till en nybyggnation. Ett nytt stall är en bärande förutsättning för att kunna fortsätta bedriva ridskola och utveckla verksamheten. Bland annat avser ridklubben utöka handikappsridning efter att den nya stallbyggnaden har tillgänglighetsanpassats.

Därför har en hemställan om kommunal borgen inkommit till Södertälje kommun. Ridklubben har ställt förfrågningar till ett antal banker för att få överblick över intresserade lånegivare. Ingen bank har visat intresse att låna ut pengar utan kommunal borgen. Hemställan innehåller även isolering och förbättringar i Ridhuset och uppgick till 15 mkr.

Järna ridklubb har beställt en offert från PEAB som visar på kostnader om ca 13,5 mkr för byggnation av ett nytt stall. Detta enligt de specifikationer ridklubben själva har angivit. Inom ramen för offerten uppgår antalet platser till ca 34 stycken. Av dessa avser ridklubben upplåta ca 12 stycken platser till privata utövare.

Till dags datum erhåller ridklubben föreningsbidrag om ca 350 tkr/år (260 tkr avser driftsbidrag och 90 tkr aktivitetsbidrag). I Ridklubbens hemställan om kommunal borgen har möjliga intäktsökningar redovisats. Kommunstyrelsens kontor bedömer att vissa intäktsökningar är godtagbara, men ej i den omfattning ridklubben har redovisat. Detta försvårar bedömningen av projektets ökade nettokostnad för kommunen.

Kommunal borgen

Vid en kommunal borgen skriver Södertälje kommun på som borgensman och erkänner sig återbetalningsskyldig om låntagaren inte kan, eller vill betala. Södertälje kommun blir således skyldig att betala den lånade summan inklusive ränta.

När Södertälje kommun går i borgen för en förening gentemot banken är det en så kallad proprieborgen. Detta gör borgensmannens relation till lånet "såsom för egen skuld". Vilket bland annat innebär att borgensåtagande belastar kommunens kreditvärdighet på samma sätt som eget lån. Kreditbedömare påtar redan idag risken med Södertälje kommuns höga skuldsättning och betydelsen att denna minskar över tid.

Borgensavgiften syftar till att åstadkomma marknadsmässiga villkor för att möta lagkra på konkurrensneutralitet. Genom att ställa en garanti för ett lån uppkommer risk för borgensmannen att behöva infria det garanterade beloppet. För denna risk ska ersättning utgå till garantigivaren. Kommunfullmäktige beslutar om uttag och storlek för borgensavgift vid åttaganden överstigande 1 mkr i enlighet med Södertälje kommuns finanspolicy.

Finansmarknaden fungerar som riktmärke för att bestämma borgensavgiften enligt den marknadsekonomiska investeringsprincipen. Den totala finansiella kostnaden av det garanterade lånet, inklusive räntesatsen på lånet och garantiavgiften, ska jämföras med marknadspriset på ett motsvarande lån utan garanti.

Borgensavgiften skall således återspegla skillnaden mellan den marknadsmässiga räntesats som Järna Ridklubb i detta fall, skulle ha betalat utan en garanti, och den räntesats som kunnat fås tack vare en kommunal borgen efter det att hänsyn tagits till eventuella avgifter som betalats.

Enligt Södertälje kommuns finanspolicy skall borgen till föreningar hanteras restriktivt. I fallet med Järna Ridklubb bedömer kommunstyrelsens kontor att en kommunal borgen inte bidrar till att sänka föreningens kostnader då en borgensavgift som reflekterar kreditrisken erfordras. I praktiken ska ridklubbens kostnader för ett lån med kommunal borgen uppgå till det samma som vid ett lån på finansmarknaden.

Södertälje kommun ickläder sig stora risker vid borgensåtagande samtidigt som rådigheten över tillgången innebär. Med kommunens stora skuld och ansträngda ekonomi skall borgen till föreningar hanteras ytterst restriktivt, att inte ingå ytterligare borgensåttaganden skall

eftersträvas. Det är nödvändigt att bibehålla en god riskkontroll och aktsamhet i nya åtaganden.

Kommunalt ägande och drift

Enligt Svenska ridsportförbundet drivs ca 70 % av alla ridskolor av föreningar och majoriteten av dessa är förlagda vid kommunalt ägda anläggningar.

Uppdras Telge Fastigheter AB (TF) att bygga och äga stallet ingår fastigheten i det kommunala beståndet av verksamhetslokaler. Inom ramen för det kommunala beståndet hyr TF ut stallet till Kultur och fritidsnämnden till självkostnadspris. Det vill säga samfliga kostnader TF har för fastigheten enligt det ramavtal som reglerar förhållandet mellan fastighetsägaren (Telge fastigheter) och hyresgästen (Södertälje kommun), Kultur och fritidsnämnden hyr sedan ut stallet till Järna Ridklubb för motsvarande belopp TF fakturerar kommunen.

Erfarenheter visar att ett normalt förfarande är att kommuner äger anläggningarna och föreningsbidraget i regel uppgår till kapitalkostnaderna för investeringen. Vid ett uppförande enligt Järna Ridskolas offert uppgår de ökade kapitalkostnaderna till drygt 920 skr/år vid en investering om 13,5 mkr. Detta förutsätter att ridklubben kan bära samfliga driftskostnader förknippade med nybyggnationen.

Beslutar kommunstyrelsen att TF ska bygga och äga stallet förespråkar kommunstyrelsens kontor återhållsamhet i projektet. Nybyggnationen skall utgå från verksamhetens behov men även beakta kommunens ekonomi. Projektet skall innehålla en prövning av föreningens förslag samt en fördjupad analys av möjliga åtgärder, så som möjligheter att upprusta befintligt stall, och dess kostnader. Kommunstyrelsens kontor har i detta läge ingen eller mycket liten möjlighet att kvalitetsssäkra den offert Ridklubben bifogat i ansökan om kommunal borgen.

Antalet platser skall baseras på behovet av ridskolehästar som är nödvändiga för att bedriva ändamålsenlig verksamhet, inte privata stallplatser. I de fall privata stallplatser skall erbjudas i ökad omfattning måste ridklubben med nödvändighet presentera ett underlag som säkerställer en fullgod beläggning över tid. Detta med en avgiftsnivå som inte innebär kommunal subvention av stallhyran. Antalet privata stallplatser i förhållande till ridklubbens storlek i övrigt skall prövas inom ramen för stadsdirektörens utredning, ytterligare skall utredningen analysera och föreslå en kostnadsfördelning mellan de olika stallplatserna.

Vidare skall projektet pröva huruvida isolering av ridhuser och andra kostnadsdrivande åtgärder kan inrymmas i det uppskattade investeringsbeloppet. Projektets slutgiltiga utformning är avhängt utredningen om Ridsportens förutsättningar och kommunens stöd. Utredningen bör klargöra vilka behov Ridsporten i Södertälje har, och i vilken utsträckning kommunen ska bistå ekonomiskt. Detta innefattar en helhetsbedömning av Järna Ridklubb's behov och därmed stallbyggnadens slutgiltiga utformning. Vid bedömningen bör kommunförvaltningen överväga en framtida förlängning av tomträttsavgäld för att skapa transparens i ridklubbens kostnader över tid.

Projektets faktiska kostnader kan presenteras först efter avslutad projektering då TF presenterar en preliminär hyresoffert samt kvalitetssäkrat investeringsbelopp. Detta sker vid produktionsstartsärendet till kommunstyrelsen. Vid den tidpunkten kan kommunförvaltningen redogöra för den totala nettokostnadsökningen då utredningen om kommunens framtida åtaganden i Ridsporten är framlagd.

Slutsatser

Kommunstyrelsens kontor bedömer att en kommunal borgen innebär en allt för stor risk. Det återfinns ingen möjlighet att minska Ridklubbens kostnader, jämfört med upplåning på marknaden, då borgensavgiftens storlek skall motsvara kommunens risk. Ett borgensåtagande kräver höjda föreningsbidrag i åtminstone samma storleksordning som vid ett kommunalt ägande. Totalekonomiskt bedöms de tillkommande kostnaderna för stallet likvärdiga vid de två alternativen.

Däremot vill kommunstyrelsens kontor påtala den risk ett borgensåtagande innebär. Vid ett borgensåtagande belastas kommunens kreditvärdighet på samma sätt som byggnation i egen regi, men saknar helt rådighet över tillgången. Med kommunens stora skuld och ansträngda ekonomi skall borgen till föreningar hanteras ytterst restriktivt.

Kommunstyrelsens kontor bedömer att i detta fall är ett borgensåtagande inte att föredra, det överensstämmer inte med god riskkontroll.

Äger föreningen fastigheten kan inte kommunen säkerställa dess värde över tid. Saknar kommunen fusyn och möjlighet att påverka underhåll och liknande återfinns en betydande risk att fastighetens (pantens) värde minskar kraftigt. Eftersom intresset för ridsporten inte kan garanteras över tid och ridklubbens ekonomi är svår att förutse, är det av högsta intresse för kommunen att fastigheten bevaras i gott skick. Detta kan inte säkerställas i

önskvärd utströkning vid ett ägande av föreningen. Det återfinns faktorer utanför föreningens kontroll, såsom en privat anläggning i grannfäsigheten. Hur detta påverkar Ridsklubbens möjlighet att bibehålla och öka antalet medlemmar är oklart, vilket försvårar kommunstyrelsens kontors bedömning av bärigheten i föreningens ekonomi ur ett längre perspektiv.

Vid ett ägande av TF ingår statlet i ett stort bestånd av kommunala verksamhetslokaler och hanteras i en professionell fastighetsägarorganisation. Detta möjliggör för Ridsklubben att ägna sig åt sin kärnverksamhet och överlämna fastighetsägande och drift till en organisation med kompetens att genomföra detta ur ett långsiktigt perspektiv med hög kvalitet.

Betydelsen av TF:s kompetens i projektering- och uppförandefasen skall heller inte underskattas. Kommunstyrelsens kontor har i detta läge ingen eller mycket liten möjlighet att kvalitetssäkra den offert Ridsklubben bifogat i ansökan om kommunal borgen. En försiktig förhoppning är att TF har större möjligheter att projektera och upphandla på mer affärsmässiga grunder. Givetvis i samråd med föreningen för att uppnå den mest kostnadseffektiva lösningen i förhållande till verksamhetens behov och kommunens ekonomi.

Uppdras TF att uppföra byggnaden skall ett helhetsperspektiv kring projektet beaktas. I nuläget återfinns oklarheter i projektets omfattning och utformning och därmed kommunens nettokostnadsökning. Detta kan klargöras vid en prövning i Mål och budgetprocessen. Fram för allt kan verksamhetens behov identifieras och kvalitetssäkras efter kommunen klargjort hela Ridsportens behov och kommunens stöd till denna verksamhet. Projekteringen inotfattar en bedömning kring vilken åtgärd som bäst motsvarar de behov verksamheten har samt inom vilka ekonomiska ramar detta är möjligt att genomföra.

Vidare återfinns en risk då ideella föreningar ägnar sig åt skuldförvaltning av betydande belopp i förhållande till den verksamhetens omsättning. Rent generellt bedöms kommunens möjligheter att ägna sig åt en aktiv och god skuldförvaltning betydligt bättre än ideella föreningar. Vid exempelvis omförhandlingar och eventuella förlängningar av lån är risken överhängande att villkoren försämrats och föreningens kostnader kan därmed drastiskt öka.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens kontor bedömer de ökade kostnaderna till 920 tkr/år. Detta gäller vid ett uppförande och ägande av Telge Fastigheter, och avser endast kapitalkostnaderna för en investering om 13,5 mkr. Av de ökade kapitalkostnaderna skall en betydande del finansieras av de privata stallplatserna. Detta analyseras närmre då deras andel av anläggningen kan preciseras.

Enligt den kalkyl Ridklubben upprättade till "Hemställen om borgen" återfinns betydande möjligheter till intäktsökningar, om än svåra att kvantifiera i nuläget. En fördjupad analys av ridklubbens ekonomiska ställning vid tillfälle för produktionsstart kan precisera beloppet ytterligare.

Det är av vikt att kommande utredning om Ridsportens förutsättningar identifierar föreningsstödet storlek i förhållande till de behov verksamheten har. Kommunstyrelsens kontor föreslår att utredningen innefattar en analys av Ridklubbarnas möjligheter att själva långsiktigt finansiera sin verksamhet. Efter Ridklubbarnas långsiktiga betalningsförmåga och kommunens möjlighet till stöd är klarlagt kan nettokostnadsökningen redovisas

Kommunstyrelsens kontor bedömer att det kommunalekonomiskt långsiktigt bästa alternativet för uppförande och drift av ett nytt stall är i egen regi. Vid uppförande av nytt stall bör detta ägas och förvaltas av Telge Fastigheter AB.

Kommunstyrelsens kontor föreslår kommunstyrelsen att pröva en investering av stall i läna om maximalt 13,5 mkr i Mal och budgetprocessen 2015-2017 som ägs och förvaltas av Telge Fastigheter AB. Prövningen skall beakta ett helhetsperspektiv, ekonomiskt såväl som verksamhetsmässigt.

OPTIONSFÖRTECKNING

Mer detaljer kring optionernas funktionskrav och placering finns i rambeskrivning.

Option 1 – Platta för uteboxar

Platta för uteboxar gjuts.

Option 2 - Rasthagar

Rasthagar anläggs, 3000 m², inkl skyddande vegetationsremsa mot diken för att minska risk för kväveläckage.

Option 3 - Hästboxar

Komplett boxinredning för 33 boxar.

Option 4 – Lös inredning

- Verksamhetsskyltar, ca 15 skyltar i plåt, ca 10*25 cm.
- 33 hörnkrubbor, 72 uppbindningsringar, 33 uppfällbara sadelhängare, 33 täckeshängare, 45 sadelhängare, 45 tränshängare.

Option 5 - Vitvaror

- 1 spis med induktionshäll och två plattor
- 1 spis med induktionshäll och fyra plattor
- 2 spisfläktar
- 2 diskmaskiner
- 2 kylpelare
- 2 fryspelare.
- 1 Ugn, byggs in i skåp
- 2 Torkskåp
- Industritvättmaskin, kapacitet 20 kg
- Torktumlare, kapacitet 8-9 kg

Option 6 - Rivning

Rivning av befintlig stallbyggnad och magasin. Detta inkluderar rivning, borttransport av rivningsmassor, bortkoppling av ledningar och anslutningar vid tidigast möjliga kopplingspunkt.

Option 7 - Anläggning

Markarbeten för en utvidgad parkeringsyta i anslutning till den befintliga ytan mellan befintligt stall och magasin efter rivning.

Option 8 – Anläggning

Gräsbevuxen mark norr om ridhuset planas av, anläggs med matjord och sås, väg genom gräsytor återställs. 1900 m².

Hushållningssällskapet | Huvudkontor | Box 412 | 751 06 Uppsala | Tel 018-56 04 00 | Fax 018- 56 04 29 | hskonsult@hushallningssallskapet.se | www.hushallningssallskapet.se

HS Konsult Uppsala
Box 412
751 06 Uppsala
Besöksadress:
Knivstagan 6
753 23 Uppsala
Tel 018-56 04 00
Fax 018-56 04 29

Strängnäs
Sergeantsstigen 5
645 33 Strängnäs
Tel 0152-235 30
Fax 0152-250 19

Nyköping
Tingshusplatsen 2
611 32 Nyköping
Tel 018-56 04 00
Fax 0155-28 92 09

Västerås
Brunnby Gärd
725 97 Västerås
Tel 021-17 77 20
Fax 021-17 77 32

Örebro
Box 271
701 45 Örebro
Besöksadress:
Boställsvägen 4
Tel 019-603 27 00
Fax 019-603 27 33

Storvik
Magasinsgatan 25
812 31 Storvik
Tel 0290-336 00
Fax 0290-336 09

Arbrå
Kyrköyn 4900
820 10 Arbrå
Tel 0278-404 82
Fax 0278-406 56

Johan Ljöstad
Södertälje kommun

151 89 SÖDERTÄLJE

Offert – Stall Billsta 5:8 (Kultur- och fristidsnämnden)

Till offerten bifogas preliminärt hyresavtal för aktuellt objekt. Blir investeringsprojektet försenat eller färdigt i förtid justeras hyresavtalet med det korrekta inflyttningsdatumet. I enlighet med pris- och avtalsmodellen för kommunens verksamhetslokaler kommer det preliminära hyresavtalet att justeras då slutavräkning på investeringsprojektet görs, ca 7 månader efter inflyttningsdatum.

Investeringen är budgeterad till 19 100 000 kr. Södertälje kommun betalar självkostnad för investeringen (enligt pris- och avtalsmodellen).

Investeringen ska debiteras som hyra. Nytt hyresavtal tecknas med nedanstående hyresökning.

Investeringsbelopp, exkl moms	19 100 000 kr
Ränta (fn 2,18%)	2,18 %
Avtals-/driftstart	2017-04-01
Avskrivningstid	K3
Ränta + Avskrivning	1 000 000 kr
Bashyra + drift*	700 000 kr

Hyra/år	1 700 000 kr
Rivningskostnad (faktureras som engångsbelopp)	525 000 kr

Ovanstående investering är beräknad med rak avskrivning och i enlighet med gällande K3-regelverk. Kostnad för utrangering kan tillkomma enligt K3-regelverk och faktureras vid inflytt. Samtliga belopp anges exklusive moms, vilket tillkommer på ovanstående. Om hyresgäst flyttar innan avskrivningstiden upphör skall återstående bokfört värde hanteras enligt kommunens och Telge Fastigheters gällande regler vid avflyttning.

Södertälje den 8 april 2016

Fredrik Nordblad
Ekonomichef